

DOMOVINA

Upravništvo „Domovine“ v Ljubljani, Knaflova ulica 5
Uredništvo „Domovine“, Knaflova ulica 5/II., telefon 3122 do 3126

Izhaja vsak četrtek

Naročnina za tuzemstvo: četrtletno 9 Din, polletno 18 Din, celoletno 36 Din; za inozemstvo razen Amerike: četrtletno 12 Din, polletno 24 Din, celoletno 48 Din. Amerika letno 1 dolar. — Račun pošte branilnice, podružnice v Ljubljani, št. 10.711.

*Vso srečo v novem letu želita čitateljem
in čitateljicam*

uredništvo in upravništvo

Naročnikom in naročnicam ob novem letu

Naj nam prijatelji in prijateljice oprostite, da jih tudi ob novem letu prosimo, da storiyo svojo dolžnost do «Domovine». Ne samo redno plačevanje bodi načelo vseh naročnikov in naročnic, nego tudi širjenje lista. Čim več bo redno plačujočih naročnikov, tem boljše vsebino bo imela «Domovina». Stroški za tisk niso majhni in zato so redni plačniki najboljši pospeševalci časopisa. Nerednim plačnikom, ki slabo kažejo svojo hvaležnost do lista, čeprav si «Domovina» vedno prizadeva ustreči čitatelstvu, bomo ustavili pošiljanje.

Za novo leto imamo pripravljenih že vrsto lepih povesti, tako da bodo naročniki tudi še nadalje zadovoljni z zabavnim delom «Domovine». Izhajali bosta kakor doslej po dve povesti. Nameravamo pa prinašati več zabavnega štiva kakor doslej in več gospodarskih člankov, ker je prav v tej hudi stiski kmetijski pouk posebno potreben. O tem, da bodo čitatelji z vsebino v novem letu še bolj zadovoljni kakor doslej, smo trdno prepričani.

Ob tej priliki naj še opomnimo naše cenjene dopisnike, da naj bodo vedno kratki in jedrnat. Nas veseli, da se nam dopisniki vedno javijo, kadar imajo kaj pomembnega poročati, toda preobširni naj ne bodo. Prav tako naj se izogibajo žalitev in hudih osebnih zadev, ker tiskovni zakon ne pozna šale. Mi ustrezemo dopisnikom, kolikor moremo, a kar ne gre, moramo opustiti. Zato naj nam ne zamerijo, če včasih ni tako, kakor bi si sami želeli.

Isto velja za slike. To je draga reč, a pogosto čisto nepotrebna. Slike morajo biti za čim širše vrste čitateljev zanimive, da jih objavljamo. Dogodil se je primer, da nam je poslal mlad fant sliko, češ, da jo moramo objaviti, ker je nastopil službo čevljarkega pomočnika v Ljubljani. To je pač očitno brez pomena. Tudi slik petdesetletnikov ne prinašamo, ker ta starost ni nič posebnega. Če bi prinesli sliko vsakega petdesetletnika na Slovenskem, bi v listu sploh ne imeli prostora za kaj drugega. Tudi slik umrlih ne moremo objavljati, razen kadar gre za osebe, ki so za splošnost zelo zaslužne. To bodo, kakor upamo, naši čitatelji že razumeli. Glavno pa je pri vsem tem, da je tisk slik zelo drag.

Včasih iščejo posamezniki pri nas kakšna pojasnila. Uredništvo vedno odgovarja, če je vprašanje zadosti razumljivo stavljeno. Če pa ni, je seveda smiselni odgovor nemogoč. So nekateri, ki neprestano kaj vprašujejo in vedno so tista vprašanja pomanjkljiva, odnosno se ne dajo drugače rešiti, kakor da gre vprašalec s tako zamotano zadevo k odvetniku in se z njim ustno razgovori. Pogosto kdo tudi ne zna pismeno dovolj jasno povedati, česa želi. Seveda nam potem zameri, če mu ne damo zadovoljivega odgovora.

Naj vse to uvažujejo naši prijatelji in naše prijateljice. Povedali smo vse to, ker hočemo biti odkritosrčni in ker ne maramo zamere, kakar je ne zaslužimo. Pomnite pa, da «Domovina» stori za vas, kar je v njeni močosti. Ostanite ji zvesti tudi v novem letu in širite jo.

Da bi bilo vsaj zatorej...

Lani je prišel piscu teh vrst voščiti novo leto ugleden podjetnik. Tudi jaz sen. mu stisnil roko z voščilom: «Da bi bilo vsaj zatorej kakor lanske.» Hudo pa se je začudil podjetnik in se kar razhudil: «Če boljše ne mara biti, slabše tako ne more več postati.»

Segla sva si v roke in se je odpeljal dalje s svojim iskrim konjičem. Ni minilo pet minut, ko se je raznesla novica, da se je njegov konj prestrašil avtobusa na cesti in prevrnil gospodarja v jarek. Vsega potolčenega z več zlomljenimi udi

so pripeljali podjetnika v bolnišnico, kjer je ležal več mesecev. Ves je bil še betežen, ko sva se spel videla. Bridko se je nasmehnil, ko mi je segel v roke: «Bolj si imel ti prav za novega leta dan kakor jaz. Ko bi bilo zatorej kakor minilo leto, bi mi bilo prihranjenega mnogo trpljenja in mnogo denarja.» Pozneje sem slišal, da je izgubil tudi pravdo, ki jo je naperil proti avtobusnemu podjetju zaradi odškodnine.

Tega prijatelja sem se spomnil, ko sem vzel v roke pero, da vam napišem nekaj za novo leto.

Ne dá se tajiti, časi, ki jih preživljamo, so prav resni in nikomur ni bilo poslano z rožicami v minilem letu. Kmetijski pridelki, ti s hudimi žulji naši plitvi brazdi iztrgani darovi, tudi v preteklem letu niso dosegli primerne množine in so celo v ceni nazadovali. Koliko je po naših krajih malih kmetov in bajtarjev, ki ne poznajo več vsakdanjega kruha na mizi. Ker nima kmet denarja, sta imela slabo tudi trgovec in obrtnik. Armada brezposelnih se letno ni zmanjšala.

Res, prav res je vse to, toda še smo se za silo prerinili skozi vse te križe in težave. Pomisliti pa moramo, da je drugod po svetu prav tako slabo, mnogokje pa še slabše, da ne govorimo o Rusiji, boljševiškem rajju, kjer ginejo od lakote stotisoči. V bogato Ameriko pogledimo, kako je tam tenek kos kruha, ki ga režejo kmetu in delavcu. Cele vasi na Poljskem so že drugo zimo vse noči temne, kakor da so vse izumrle, zakaj bedno ljudstvo nima denarja za petrolej, čeprav izvira tam nafta v neštetihi vrelih. Na silne homatije v Španiji, Nemčiji, Avstriji in drugod se spomnimo, ki so pokončale mnogo človeških življenj in ogražale mnogim dom in zaslužek.

Tudi pri nas so bile zadele cele pokrajine hude ure, da spomnimo samo na strahotne povodnji v pretekli jeseni. Prihranjeni pa so nam bili, hvala Bogu, po modri spoznavnosti Nj. Vel. kralja in njegove vlade notranji pretresi, čeprav so jih snovali nekateri nezadovoljneži doma in v tujini, kakor je še vsem v spominu. Pa ne le to, vlada se je trudila, da olajša prizadetim pokrajinam nesrečo, ki jih je zadela zaradi budih ur. Mnogo milijonov je šlo za to in se je mimo tega prav mnogo storilo za lajšanje bede brezposelnim. Kmeta so trli dolgovi, nastali zaradi prenizke cene kmetijskih pridelkov, ki jih je moral kmet s hudo izgubo prodajati. Vlada je po nemalem prizadevanju Jugoslovenske nacionalne stranke prinesla zadolženim kmetom olajšanje plačevanja njihovih dolgov in jim zaščitila rodno grudo in krov nad glavom. Ustregla je ne le kmetu, temveč tudi trgovcu in obrtniku in s tem seveda tudi delavcu, ko je znižala obrestno mero in je postavila trdne meje samolastnemu odiranju dolžnikov z visokimi obrestmi. Z ustanovitvijo bednostnega sklada se bodo na eni strani v prihodnjem letu zaposlile dela željne roke in nasitili stradajoči, na drugi strani pa se bodo s tem delom ustvarile trajne dobrine za vso državo. Dolga pravda za agrarno reformo je prinesla mnogim zemlje in kruha.

To in še mnogo drugega, kar nam je dala naša država v preteklem letu, zlasti pa njena trdna volja za ohranitev mira, nam je svet porok, da tudi v bodoče ne bomo prepuščeni negotovi usodi. Res, mnogi so bili letos tudi v naši banovini v luči stiski, toda če pomislimo na težave, ki tarejo mnoge druge dežele po svetu, in se spomnimo mnogih hudih let, ki so za nami, zlasti krvavih let svetovnega klanja, moramo priznati, da je prav upravičeno tudi za novo leto voščilo: Če že ne bo boljše od lanskega, da bi bilo vsaj zatorej!

**Po vsej Sloveniji gre glas:
Le „Domovina“ je za nas!**

V zgodovini najstrašnejša železniška nesreča

Na sveti večer je pri Parizu zavozil strasbourgški brzi vlak v pariški brzi vlak — Nad 200 mrtvecev in nad 300 ranjencev — Zalovanje v vsej Franciji

Kakor povsod je vladal ob božičnih praznikih tudi v Parizu naval na železnice, zlasti na vzhodni železnici, ki velja za najbolj obiskano med vsemi francoskimi progami. V takih dneh spravijo v promet vsa razpoložljiva vozila in često tudi že slabe stare vagone. Prav ta okolnost pa je postala tokrat usodna.

Brzi vlak, namenjen v Bar le Duc, je bil v soboto zaradi silnega navala potnikov sestavljen izključno iz starih lesenih enonadstropnih vagonov. Le prvi vagon, v katerem je bil večji oddelek gojencev pariške vojaške akademije, je bil tako nabito poln, da so mnogi stali celo na hodnikih in stopnicah, kar se na francoskih železnicah le redkokdaj vidi. Kakor sodijo, je bilo

v vlakcu okrog 600 potnikov.

Med njimi so bili po večini ljudje, ki so mogli šele po končanih poslih z večernim vlakom odpotovati iz Pariza. Skoro polovico potnikov so sestavljale ženske in otroci. V veselem pričakovanju božičnega večera se nihče ni mnogo zmednil za neprijetno gnečo.

Noč je bila mrzla in na progi je bila gosta megla, tako da se je videlo komaj nekaj korakov naprej. Megla in prenatrpanost proge sta predvsem

zakrivila strašno nesrečo,

ki se je pripetila okrog 23:40 približno 25 km daleč od Pariza.

V tem času je vozil krajevni vlak v bližini postaje Landyja zaradi megle precej počasi. Tik za njim je prihajal brzi vlak iz Pariza v smeri proti Bar le Ducu. Zaradi počasne vožnje krajevnega vlaka je moral tudi ta brzi vlak zmanjšati brzino. Prav takrat pa je privozil v isti smeri z brzino 105 do 110 km na uro mednarodni brzi vlak iz Pariza proti Strasbourgju. Strojvodja strasbourgškega brzega vlaka zaradi megle ni opazil znaka za počasno vožnjo ter je z nezmanjšano brzino drvel dalje. Nevarnost je za-

pazil šele v zadnjem trenutku, ko že ni bilo več nobene pomoči.

Strasbourgški brzi vlak, ki je imel najmodernejšo lokomotivo, se je z vso brzino zaletel v pariški brzi vlak, ki je vozil pred njim.

Učinek je bil grozen. Težka lokomotiva je v največjem zaletu razsekala in zdrobila lesene vagone pariškega brzega vlaka kakor papirnate škatle in se ustavila šele pred zadnjim železnim vagonom tik pred lokomotivo.

V naslednjem trenutku so odjeknili v temno noč obupni klici številnih ranjencev. Potniki strasbourgškega brzega vlaka in vojni akademiki iz nepoškodovanega prvega vagona v prvem trenutku niso niti vedeli, kaj se je prav za prav zgodilo. Toda že en sam pogled skozi okna je zadostoval, da jim je zastala kri:

Vse naokrog same ruševine, med njimi zmečkana trupla, a izpod ruševin se je čulo obupno vpitje.

Podrobnosti se v temi niso dale razločiti in zato so naglo znosili na kupe lesene dele razbitih vagonov in zakurili velike ognje. V njihovem svitu se je nudil naravnost strašen pogled. V dolžini kakih 300 metrov je bilo vse okrvavljeno in med ruševinami so se videli deli človeških trupel, mrtveci in ranjenci, zgnečeni med železje in lesovje. Posamezne glave, noge in druge dele teles in razno prtljago so našli do 30 metrov daleč od proge.

Z bližnje postaje so nemudno obvestili o nesreči pariško postajo, ravnateljstvo vzhodnih železnic in prometno ministrstvo. Z največjo hitrostjo so bila organizirana reševalna dela. Poseben vlak s potrebnimi pripravami, večjim oddelkom delavcev, zdravstvenim osebjem in oddelkom gasilcev je bil že dobre pol ure po nesreči na kraju grozne nesreče, kamor je prišel osebno tudi prometni minister Paganon.

Reševalci so vso noč in ves naslednji dan ob najhujšem mrazu opravljali svoje naporeno delo.

Ruševine so morali razkopavati skrajno oprezno, vendar kar najbolj pospešeno, da bi spravili čimprej na varno številne ranjence, ki so klicali na pomoč.

Kljub temu, da so oblastva držala vest o strašni nesreči vse do jutrnjih ur v tajnosti, se je vendarle že ob prvem jutrnjem svitu zbralo na kraju nesreče na tisoče ljudi, po večini obupani svojci, ki so iskali med žrtvami sorodnike.

Prizori, ki so se odigravali v nedeljo, se ne dajo popisati.

Vzdolž proge so bila naložena trupla žrtev, ranjence pa so s posebnimi vlaki vozili v pariške bolnišnice.

Večina smrtnih žrtev je bila tako strahovito spadena, da so mogli ugotoviti istovetnost komaj za polovico ponesrečencev. Do nedelje opoldne so razkopali že vse ruševine in

izkopali 200 mrtvecev in približno 300 ranjencev.

Trupla žrtev so prepeljali na vzhodno železniško postajo v Parizu. Med smrtnimi žrtvami je nad 30 otrok in okrog 100 žensk. Trupla so položili na skupni mrtvaški oder v glavni čakalnici postaje, kamor so neprestano prihajali svojci ponesrečencev. Mnogi otroci so izgubili pri nesreči svoje starše, a tudi mnogo staršev oplakuje svoje edince. Listi beležijo več primerov, da so ponesrečile cele družine.

Ministrski predsednik Chautemps se je v nedeljo zjutraj, ko je izvedel za strahovito nesrečo, sam odpeljal na kraj nesreče

ter odredil vse potrebno za pomoč ponesrečencem, zvečer pa se je v spremstvu več drugih ministrov na vzhodnem kolodvoru poklonil smrtnim žrtvam.

Ministrstvo za javna dela in ravnateljstvo vzhodnih železnic sta takoj po nesreči določili skupno komisijo,

da ugotovi vzrok nesreče.

Komisija je zaslišala predvsem strojvodjo in kurjača strasbourgškega brzega vlaka, ki sta ostala docela nepoškodovana. Bila pa sta tako zmečena, da na vprašanja sploh nista mogla odgovarjati. Oba sta bila aretirana in odvedena v zapor, dokler se ne ugotovi pravi vzrok ne-

RICHARD VOSS DVA ČLOVEKA

Ker je mogla zablajana ladjica nesti le še enega izmed naju, je hotela iti od mene; da bi mi dala poslednjo mogočnost rešitve, se je hotela vreti v vrtinec; zapustiti me je hotela; umreti je hotela brez besede, brez stoka — potem ko me je nežno poljubovala.

Z bliskovo naglico sem moral priskočiti. Ko maj sem jo še prijel in s silo zadržal, tako hitro in spretno se je izvila skozi vrbe.

Zdaj pa sem jo trdno držal, trdno na svojem srcu!

Pri tem se je kos zbudil in veselo zažvižgal. Kakor vrisk se je slišalo.

In potem se je zgodil drugi čudež: rešila sva se! Pomoč je prišla, ko je bil najin čolnič že tako majav in nezanesljiv, da naju ne bi bil mogel več dolgo nesti. Ze sva videla, kako se pod nama voda lesketa; že sva čutila, kako nama oplakuje noge. Samo še nekaj minut bi štelu najino življenje.

Tedaj pa se je otok izcnada na sredi preklal... Toda namestu da bi se potopila, sva trdno nasedla na bregu. Prav v trenutku, ko bi naju morali valovi pogoltniti, naju je zaneslo na kopno.

Kos je odietel.

Ko sva bila na tako čudežen način rešena, sva imela pred sabo vse življenje kakor svetlikajočo se pomladansko trato, kjer bova lahko zmeraj hodila z roko v roki, ko bo vonj cvetja okoli naju, nad nama zmagoslavno žvrgolenje škrjančkov, ko se bova kopala v solncu.

Ker sva še pravkar gledala smrti v obraz, si nisva mogla več misliti, da je še kaj takega na svetu mogoče: na svetu, kjer se dva mlada človeška otroka ljubita in sta srečna.

Pri vsej ljubezni in sreči pa sva morala vendar najprej vedeti, kje sva in kako bova najhitreje prišla domov; saj so domači gotovo prepričani, da sva izgubljeni in mrtva. Kar sem lahko videl pri bledem scju zvezd, mi je bilo docela tuje. Tudi gore, ki sem jih zapazil v slabotnem obrisu, so se mi zdele neznanе. Po mojem računu naju je moralo zanesti zelo daleč in morala sva biti v okolici mesta Trienta. Moja nevestica — kajti to je Judita zdaj bila — je zelo pametno svetovala, naj kar ob skali počakava jutro, potem šele naj odideva dalje. Bila sva zelo lačna. Zlasti meni se je želodec zelo oglašal, vendar pa bi se bil docela pomiril, če bi me bila nevestica spet poljubila na usta. Jaz pa sem vselej jemal le to, kar mi je kdo ponudil; in Juditka mi svojih ustnic ni drugič ponudila; saj ni mislila iti več zame v smrt, ampak zame živeti. Samo zame!

Pri njenih poljubih sem drhtel kakor neumen fant. Obenem se mi je tudi zazdelo, da sem v tem trenutku postal kakor po žarovniji iz neumnega fauta mladenič. Duhovnemu gospodu

bi zastavil vprašanje, ali so to storili Juditini poljubi ali je storilo to nebo. Meni se zdi, da bi občutil en pri takem čudežu pravo nebeško veselje...

Kraj, kjer je najin zeleneči in cvetoči čolnič nasedel, je bil visoko nad bregom, zraven strme skalnate stene, ki je štrlela iz vrtincev kakor čer. Le z veliko težavo sva zaradi nezanesljive svetlobe splezala nanjo in stala zdaj na kleči, kakor bi plavala nad vodovjem, ki se je pod nama valilo in valovalo, naju pa ni moglo več potegniti navzdol.

Stala sva na ozkem okrajku porfirne skale. Tik za nama se je skala strmo dvigala, da sva bila kakor mlada kraljevska dvojica na vzvišenem prestolu. Na tem tesnem kraju sva pričakovala prihoda dneva.

Meni je bil jutrnji mrak nekaj vsakdanjega. Vajen sem ga že bil. Toda to jutro se mi je zdelo, kakor da še nikoli v življenju ne bi bil videl, kako se sence umikajo in se tema svetli. Zvezde so pobledele, jutrnji veter je zapihal. Komaj je pokril prvi jutrnji svit nebo, že so začeli ptiči svoje jutrnje pesem.

Tiho sva imenovala imena malih pevcev, katerih pesem je jasneje donela kakor šumenje valov v globini. Potem sva molče gledala, kako je vstajal dan iz noči, ki je bila temna kakor grob. Bilo je kakor skrivnost.

Zdaj so pokrili nebo bodordeči in motnorumeni oblaki. Vse stvari so dobile svoje oblike in barve. Zdaj sva videla, da se je reka razlila

sreče. Splošno domnevalo, da so morda odpovedale naprave za znake, ne izključujejo pa tudi možnosti, da je nesrečo zakrivila silno gosta megla, zaradi katere strojevodja ni opazil znaka.

Pri drugem zaslišanju pred preiskovalnim sodnikom sta tako strojevodja kakor kurjač zatrjevala, da sta opazila prvi znak, ki je kazal prosto progo. 1200 metrov dalje pa drugi znak, ki tudi ni kazal, da bi bila proga zavzeta. Šele kakih 20 metrov pred pariškim brzim vlakom je strojevodja opazil rdeče svetilke na poslednjem vagonu, toda

bilo je že prepozno.

K nesreči so bile še zavore zaledenene in niso takoj prijele. Zato tudi ni bilo mogoče v trenutku zmanjšati brzine, kar bi nesreče sicer ne preprečilo, vendar pa ne bi bila tako huda. Novinarji, ki so kmalu po nesreči prispeli na kraj strahote, so našli strojevodjo in kurjača strasbourškega brzega vlaka čisto obupana. Vedla sta se kakor brez uma in na vprašanja sta samo neprestano jecljala: «110 km, 110».

Strojevodja v zaporu neprestano joka.

Štiri in dvajset let je že v službi in slovi kot eden najprevidnejših strojevodij. Zato je tudi vozil na najnevarnejših progah in najhitrejše vlake. Strokovnjaki tudi dvomijo, da bi se mogel okriviti zaradi te nesreče strojevodja, ker je dokaj verjetno, da znaki zaradi velikega mraza in ivja, ki se je nabralo na njih, niso bili v redu. Soglasno pa sodijo strokovnjaki, da bi bila nesreča zahtevala neprimerno manjše število žrtev, če bi ponesrečeni pariški vlak ne bil sestavljen iz lesenih vagonov, kar pa opravičuje železniška uprava z izrednim navalom ob priliki božičnih praznikov.

Vest o strašni nesreči je po vsej Franciji bolesto odjeknila in

vsa Francija sočuvstvuje z nesrečnimi žrtvami in njihovimi svojci.

Pod vtiskom te nesreče je Francija praznovala letos božične praznike mnogo skromneje kakor običajno. Sožalje francoskega naroda je izrazil na božični dan predsednik francoske republike Albert Lebrun, ki je odpovedal vse na ta dan običajne sprejeme, med drugimi tudi običajno svečanost v počastitev najboljših učencev francoskih šol. Predsednik republike se je tudi osebno poklonil žrtvam nesreče na vzhodni postaji in posetil ranjence v bolnišnicah.

daleč iz svoje struge in poplavlila vso dolino. Ta je bila podobna gorskemu jezeru. Na ilovnatih valovih so plula izravana drevesa, odplavljeni tramovi, ostanki podrtih poslopij in še razne druge razvaline. Da bi se razjokala, je bilo, tako da nisva več mislila na svoje življenje in svojo srečo, ampak na uničeno delo in upanje pridnih ljudi.

Potem so začeli najvišji vrhovi v jutrnji zarji, da je dobilo kamenje jezike in pričalo o božji lepoti. Obenem o njegovi večni dobroti, ki daje solncu, nebeškemu darovalcu vsega življenja, cvetenja in rasti, da vsak dan iznova vzi. Ko je to jutro padel njegov prvi soj na najina mlada, kvišku strmeča obraza, sem se spomnil prstana z majhnim rubinom, ki mi ga je bila podarila moja ljuba mati. Vzel sem ga s prsta, prijel Juditino desno roko in ji nataknil ozki, zlati obroček. Govorila nisva nič, samo gledala sva se; globoko, globoko sva zrla drug drugemu v oči.

Res je bila otroška igra in vendar sveto resna. Judita je napravila obraz, kakor bi stala z menoj v cerkvi pred oltarjem in naju bi duhovnik blagoslavljal. Tako je tudi bilo: nebeško solnce samo je blagoslavljal najino otroško zvezo.

Prav sem imel: v bližino Trienta naju je bilo zaneslo. Podivjani element je razdril ceste in ko sva po velikih težavah prišla do najbližjega kraja in vprašala za voz, sva zvedela, da ceste do tam nekje nad Boznom niso za vožnjo upo-

rabne. To je bila slaba novica. Namestu da bi hitro prišla do prestrašenih domačih, sva morala peš potovati domov in pustiti svoje ljudi, da o najini usodi niso ničesar vedeli. Kajti pred naslednjim dnevom nisva mogla priti domov, če bi še tako hitela. Kakor navadno, nisem imel niti počenega vinarja pri sebi; toda Juditka je bila bolj založena z denarjem, tako da je lahko povabila svojega ženina na gostijo in mi mojo pogostitev v briksenskem «Slonu» bogato povrnila. Meni je bilo to zelo všeč. Kar stoje v tirolski deželi gore, še ni v njej noben sedemnajstletni Tirolec jedel tako dobre jajčne pogače, kakor tisto sveto majsko jutro v neki gostilni gospod Rok, grof Enrski. Sicer pa je tudi darovalka pomagala zlato se lesketajoče jedi krepko pospravljati. Pogača, ki so jo nama prinesli na mizo v hladni senčnici, je bila namreč ogromna, in je jaz pri vsej svoji požrešni lakoti ne bi bil mogel sam pojedsti. Mastna pogača je bila najino poročno kosilo in krvavordeči trientinec, ki sva ga zraven srebala, najin poročni napitek. O, ti trikrat blagoslovljeno majniško jutro!

da se pokopljejo žrtve na državne stroške.

Žrtve bodo pokopane v skupnem grobu z izjemo

onih, katerih rodbine želijo pokopati svoje v domačih krajih. Krste takih ponesrečencev bodo po pogrebnih svečanostih brezplačno prepeljali v domače kraje. Pogreb se je vršil v sredo dopoldne ob ogromni množici prebivalstva. Pogrebnih svečanosti so se osebno udeležili pred-

slušalo zgodbo čudežne rešitve iz smrtne nevarnosti in da bi si rešenca ogledali. To so delali skoraj pobožno, s sklenjenimi rokami, kakor bi bila midva dve čudežni sveči podobi. Poslušati sva morala, kakšna miada, blagoslovljena človeka sva. Naposled se je zbrala vsa vas. Tudi duhovni gospod je prišel in imel pod božjim milim nebom nad vse gniljiv nagovor na svojo ljubo krščansko župnijo in vsebina te pridige sva bila midva. Judita, ki je spet postala docela tiha in zelo blede, je začela vendar siliti k odhodu. Dobri vaščani so naju komaj pustili; kakor bi bila najina navzočnost plašč in varstvo pred nevarnostjo, saj je bila voda še zmeraj iz struge. Ko sva se potem skoraj s silo odpravila na pot, so naju spremljali velik del poti, da je bilo, kakor bi šli v dolgi procesiji, kjer sva midva, duhovna. Saj sva bila tudi prešinjena s svetim duhom, ki je božja ljubezen...

Potem sva potovala skupaj skozi bleščeči se dan. Dostikrat sva morala delati ovinke, plezati po strmih skalah in se v velikem loku ogibati uničenju. Le če sva bila zelo utrujena, sva počivala in si zato vselej zbrala kar najlepši in najsamotnejši prostor. Se enkrat sva jedla; povedati pa ljudem svoje zgodbe nisva več hotela; rajši sva pustila, da so začudeno strmeli v naju. Res sem opazil, kako so ljudje povsod strmeli nad Juditino lepoto in kako so se za njo ozirali. Ker je bila noč spet nad vse ljubka in je rastoči mesec še jasneje svetil kakor v minuli noči strahot, sva sklenila, da nadaljujeva svoje

Vaš verni tovariš!

Od nekdanj že je Schichtovo terpeninovo milo gospodinji zvest zaveznik pri pranju in domačem delu. Ohranite mu tudi Vi trajno prijateljstvo.

Torej: Pazite prav posebno na izvorni ovoj in na varnostno znamko „JELEN“. Potem se Vam ni bati ponarejenih mil.

..ampak poprej za namakanje: Ženska hvala!

ST 13-33

PRILJUBLJENI JUGOSLOVANSKI IZDELEKI

sednik republike z vsemi člani vlade in ostalimi predstavniki oblasti.

Med smrtnimi žrtvami

je tudi bivši minister Henry Roubain, hudo ranjena pa sta poslanca Pauatvain in Tast. Kolikor se je dalo do sedaj ugotoviti, je bilo med potniki le nekaj tujincev. Med ranjenci so ugotovili enega Američana in štiri Čehoslovake. Jugoslovenci niso bili nobenega.

Velika nesreča je vzbudila splošno sočutje tudi v tujini. Francoska vlada dobiva neprestano izraze sožalja z vseh strani sveta.

Med prvimi sta prispeli sožalni brzojavki jugoslovenskega ministrskega predsednika dr. Srškića in jugoslovenskega zunanjega ministra Bogljuba Jevtića.

Brzojavka predsednika jugoslovenske vlade gospoda Srškića predsedniku francoske vlade Chautempsu se glasi: «Bolestno pretresen zaradi nesreče, ki je zahtevala toliko žrtev, vas prosim, da izrazite vlaki francoske republike in rodbinam žrtev najiskrenejše sožalje jugoslovenske vlade in vsega jugoslovenskega naroda.» Slično se glasečo brzojavko je naslovil na zunanjega ministra Paul-Boncourja g. Bogoljub Jevtić.

Predsednik francoske vlade Chautemps se je zahvalil z naslednjo brzojavko: «Z žalostjo prešinjeni francoski narod je sprejel z globoko hvaležnostjo izraze sožalja jugoslovenskega naroda. V imenu vseh, ki jih je ta nesreča zadela, se zahvaljujem jugoslovenski vladi za njene prijateljske in ganljive izraze sožalja.»

agrarne reforme za gornjegrajski srez končno rešeno.

Poslanec g. Pustoslemšek je obvestil strankine organizacije o uspešni rešitvi agrarnega vprašanja. Njegova vest je vzbudila pri vseh prizadetih iskreno zadovoljstvo in

poslanec gosp. Pustoslemšku se izraža splošna hvala za njegovo požrtvovalno delo

v prid kmečkemu ljudstvu gornjegrajskega okraja.

Politični pregled

Te dni je bila v Beogradu podpisana nova trgovinska pogodba med našo državo in Albanijo.

Novo pogodbo sta v našem ministrstvu za zunanje zadeve podpisala minister g. Bogoljub Jevtić in predsednik albanskega zastopništva, bivši minister g. Mehmed Konjica.

Predsednik bolgarske vlade Mušanov je sprejel v petek našega poslanika v Sofiji in imel z njim

razgovor glede gospodarskih pogajanj med Jugoslavijo in Bolgarsko.

Gre za to, da se skleneča med obema državama trgovinska pogodba in živinozdravniški dogovor. Razen tega naj se tudi uredi promet med obema državama.

V petek je prispel v Zagreb grški minister za zunanje zadeve Maksimos in se razgovarjal z našim ministrom za zunanje zadeve Bogoljubom Jevtićem

o uvrstitvi prijateljskega sodelovanja Jugoslavije in Grčije in o delu za prijateljsko sožitje balkanskih držav.

Minister g. Jevtić je po sestanku izjavil novinarjem, da je bilo letošnje leto zelo plodno, kar se tiče uspehov dela za balkanski sporazum. Glavna svrha je, da se tudi na Balkanu okrepi misel miru in se vzpostavi zaupanje med balkanskimi narodi.

V Italiji so vedno bolj nezadovoljni z Albanijo, ki se izmika vplivu Rima.

Italijansko pokroviteljstvo v Albaniji se krha, ker se albanska vlada prizadeva rešiti gospodarske odvisnosti od Italije. Ker je Albanija proti dogo-

Sporazum o razlastitvi veleposestva ljubljanske škofije

Škofijska uprava odstopi pašnike brezplačno, gozdove pa proti zakoniti odškodnini

Zakon o likvidaciji agrarne reforme je odredil, da se morajo tudi na tako zvanih cerkvenih veleposestvih v dravski banovini, na katera se prejšnji agrarni zakoni niso nanašali, razlastiti vsi gozdovi, kolikor presegajo površino 1000 ha, in sicer v roku šestih mesecev po objavljenju imenovanega zakona v «Službenih Novinah». Ta zakonska določba se je nanašala predvsem na veleposestvo ljubljanskega škofa v gornjegrajskem srezu.

Glede na določbe novega zakona so poslovale meseca oktobra in novembra v gornjegrajskem okraju

uradne komisije, ki so imele nalogo, da ugotove v posameznih občinah, koliko potrebuje prebivalstvo pašnikov, drv za kurjavo in stavbnega lesa.

Ko je bila izvršena tudi predpisana cenitev, je banska uprava predlagala ministrstvu, naj se izvede na škofovem veleposestvu razlastitev, kakor to določa gori navedeni zakon.

Zadeva je prišla pred ministrski svet, ki je o njej razpravljal na svoji seji 15. t. m. Ministrski svet je pooblastil ministrskega predsednika gospoda dr. Milana Srškića kot vodjo kmetijskenga

ministrstva, da v sporazumu z ministroma g. dr. Albertom Kramerjem in g. Ivanom Pucljem in po zaslišanju škofa g. dr. Gregorja Rožmana dokončno uredi vprašanje agrarne reforme v gornjegrajskem okraju.

Na sestanku g. ministrskega predsednika, obeh gg. ministrov in g. škofa v soboto 16. t. m. je bil

dosežen sporazum, da se izvrši razlastitev z zakonito odškodnino na škofovem veleposestvu

v vsem obsegu, kakor to določa zakon. Ker pa je g. škof pristal, da dobijo kmetje gornjegrajskega sreza škofovske pašnike brezplačno in se jim prepusti brez odškodnine še vse neplodno zemljišče (gorski vrhovi z lovom itd.), je vlada sklenila, da se ljubljanski škofiji poleg zakonito izvzetih 1000 ha vrne še 3000 ha gozdov. S tem je vlada pokazala tudi polno razumevanje za upravičene koristi ljubljanske škofije kot take in za obstoj njenega, z znatno industrijo vezanega gozdnega gospodarstva.

Z ukrepom vlade, ki je bil izvršen v polnem soglasju z g. škofom, je vprašanje

potovanje tudi ponoči. Če sva se utrudila, sva morala samo pomisliti na strah domačih, da sva se spet bolje počutila. Za Boznom, ki sva šla skozenj ko se je začelo temniti, je bila cesta že toliko boljša, da sva si lahko z zadnjim ostankom Juditinega denarja najela voz. Pripeljal naju je do bližine Waidbrucka, kjer se je spet začelo opustošenje. Vendar pa sva prišla srečno do reke, docela spočita zaradi vožnje in zaradi bližine doma že veselejša. Komaj sva čakala, da bova doma.

Prav tedaj, ko je vzšlo solnce, sva prišla ob Eisacku do tistega kraja, kjer je bil še včeraj sredi struge otoček iz vrbovja. Obstala sva in pogledala tja. Zdaj je bilo vse na daleč preplavljeno z rumeno, klokotajočo vodo.

Tedaj je rekla Judita: «Vendar je bolje, da stojiva zdaj tu skupaj, kakor da bi ti sam prišel domov, jaz pa bi ležala tu spodaj, čeprav bi šla rada v vodo, da bi rešila tebi življenje. To ti povem samo zato, da veš in da boš zmeraj vedel, kako je moje življenje tvoje, tako trdno, kakor nosim tvoj prstan na svojem prstu. Prikovan je name, da mi ga nihče več ne odtrga.»

Te besede je rekla s tako globoko resnostjo, kakor bi mi z njimi zapisala svoje življenje. Ko sem jo videl tako pred sabo v vsej njeni mladostni lepoti in otroški nedolžnosti, me je pograbila sreča kakor vihar. Spet sem postal prevzet, pravi mladi gospod. Pri tem pa sem se čutil tako ponosnega, kakor bi bil velik junak,

ki je storil najslavnejše dejanje in se zdaj vrača z najdragocenejšim plenom domov.

Vriskaje sem vzkliknil: «Ali misliš tudi še zdaj, kako boš takrat, ko boš iz neumne Juditke postala Judita, prodala svojo lepo Platterjevo domačijo za umazani denar tujcem in šla stran iz svojega zelenega Vahrna tja, kjer je svet najbolj zapuščen? Toda le prodaj jo! Le pojdi stran, daleč stran! Jaz ne bom letal za teboj, prav zanesljivo ne!»

Tedaj je otrok sklonil glavičo, prsrčno me je pogledal in mi rekel s sladko preprostostjo:

«Ostala bom, kjer boš ti ostal; tja pojdem, kamor pojdeš ti, in nič me ne bo moglo od tebe ločiti.»

Tik naju je cvetela lesnika. Stopil sem k njej, odlomil tanko vejico in jo zvil v krog. Potem sem pritisnil ta rožnati venec evelja svoji nevestici na zlato lase...

Ob svetlikajočem se solnčnem svitu sva potem prišla v Enno in svečano so se glasili zvonovi v vaški cerkvi. Tudi zvon v grajski kapeli se je oglasil.

Nisva si mogla misliti, komu so namenjeni ti pobožni glasovi. Zakaj bila ni niti nedelja niti praznik. Da bi imeli zahvalno mašo zaradi srečno prestane povodnji, si nisva mogla misliti. O najini čudežni rešitvi tudi niso ničesar vedeli, ampak so morali nasprotno misliti, da sva izgubljena. Nehote sem prijel Judito za roko, ki se je na njej svetil moj zlati obroč.

Z roko v roki sva šla dalje. Prišla sva na vaško cesto, kjer izprva nisva videla žive duše. Potem sva zagledala nekaj otrok. Stali so in strmeli v naju, kakor ne bi bila iz mesa in kosti, ampak dva strahova. Potem so zbežali stran, proti cerkvi. Slišala sva, da nekaj kriče, toda nisva razumela, kaj.

Kmalu sva zagledala ljudi, ki so hiteli iz cerkve. Vsi preseenečeni so obstajali in nekateri so nama šli naproti. In na glas so klicali:

«Mladi gospod Rok in mlada Platterjeva! Torej nista mrtva? Nista se ponesrečila v valovih Eisacka, kakor so vaju baje videli in kakor vsi mislijo? O vajini smrti so prepričani tudi milostni starši mladega gospoda. Glejte vendar, glejte — živa sta ostala!»

In vsi so kričali: «Živa sta! Pogledajte ju! Živa sta!»

V grozi sem vzkliknil: «Ali so tudi moji starši prepričani, da sva mrtva?»

Govoril sem še, ko sem ju zagledal. Prihajala sta iz cerkve. Moja sladka mati je bila oblečena docela črno. Tudi gosa Leitnerjeva s Platterjeve domačije je bila poleg; in tudi ona vsa v črnem. Tedaj sva šele razumela, da so imeli v vaški cerkvi mrtvaško opravilo za nama dvema živima in da so bili moji starši pri tej mrtvaški slovesnosti z vso zvesto občino vred. Zdaj sem še opazil, da so bile vse vaščanke in tudi vse ženske služabnice z gradu in s Platterjeve domačije črno oblečene. (Dalje prih.)

voru z Italijo sklenila, odnosno sklepa trgovinske pogodbe tudi z drugimi državami, tako z Jugoslavijo, Grčijo in Turčijo, je Italija ustavila Albaniji nadaljnjo finančno pomoč.
Listnica uredništva.

DOPISI

BLOKE. Podružnica Kmetijske družbe na Blokah je priredila v tekočem letu kar dva kmetijsko-gospodinjstva tečaja. Drugi tečaj je bil zaključen 30. novembra. Da je podružnica mogla za naše kraje tako važna tečaja prirediti, je zasluga občine in pa banovine, ki sta podružnico s prispevki podprli v njenem delu. Vodstvo tečaja je bilo v rokah strokovne učiteljice g. Vilme Beningerjeve in njene pomočnice g. Vide Kleindinst-Zalokarjeve. Zdravstvena predavanja je imel v tečaju g. dr. Pušenjak, banovinski zdravnik iz Cerknice. Skrb za vse ostalo delo je imel načelnik podružnice g. Stanko Lenarčič. Oba tečaja je posečalo 43 kmetijskih deklet. To sta bila na Blokah prva tečaja in sta kljub nasprotstvu dosegla popoln uspeh. Podružnica je poleg teh imela tudi tri enodnevnne sadjarske tečaje, katere je posetilo preko 100 mlajših sadjarjev. Podružnica naj dela po načrtani poti naprej in uspeh v napredku kmetijstva gotovo ne bo izostal.

GORICA PRI PRAGERSKEM. Malokdaj se kdo oglasi od nas, enkrat pa vendar moramo nekaj naših novic zaupati širši javnosti. Dne 17. t. m. smo imeli občni zbor Narodne odbrane in se je izvolil pripravljalni odbor. Pristopilo je takoj čez 50 članov. Bližnja bodočnost bo pokazala, ali bodo tako številni člani tudi res delali.

RADENCE OB KOLPI. Dne 12. t. m. smo imeli izredno gasilsko skupščino, na kateri je bilo ponovno izvoljeno staro vodstvo. Slovesno smo prisegli kralju in domovini. Ustanovili smo tudi samaritanski odsek s predsednikom Francem Štefancem. Na dan narodnega uedinjenja smo se udeležili kljub slabi peti in slabemu vremenu slovesne svete maše v Starem trgu. Prav tako na rojstni dan Nj. Vel. kralja Aleksandra I. Ta dan popoldne smo izredno slovesno proslavili kraljev rojstni dan. Predsednik g. Kobe je pozdravil vse navzočne in očrtal delovanje našega dobrega kralja. Naposled je pozval vse gasilstvo na zvestobo do domovine in kralja. Na poziv predsednika smo vsi zaklicali: «Živio Aleksander I. Živela kra-

ljevska rodbina!» Na prireditvi je tudi šolska mladina deklamirala prisego kralju. Ob koncu proslave so vsi udeleženci zapeli himno «Bože pravde».

SV. ANTON V SLOVENSKIH GORICAH. Tik pred prazniki nas je zapustil g. Franc Čeh za daljšo dobo in odšel na novo službeno mesto. Z njim smo izgubili delavnega člana in igralca našega Sokola in nadarjenega člana novoustanovljene godbe na pihala. Želimo mu obilo uspehov na njegovem novem službenem mestu.

GOSPODARSTVO

Sejmi

- 2. januarja: Sv. Jurij ob južni železnici, Ribnica pri Kočevju, Radohova vas, Novo mesto;
- 4. januarja: Domžale;
- 5. januarja: Crn melj, Konjice.

Tedenski tržni pregled

VINO. V podeželski vinski kupčiji je nastal skoro popoln zastoj, kar je bilo spričo takega naglega vremenskega preobrata tudi pričakovati. Vsakršno prevažanje iz goric do postaj je pri takem vremenu otežkočeno in tudi nevarno, a za točenje je to vreme sploh neprikladno. Januarja in februarja bo najbrž vse mirovalo, kar utegne povzročiti kolikor toliko tudi padec cen. Vinski trgovci tožijo, da je vinska kupčija v tem mesecu splošno slaba in da niti za praznike ni oživela. Cene se niso vidno izpremenile, a kažejo nagibanje k padcu.

Kratke vesti

— Spored kmetijskih radijskih predavanj v letošnji zimi. **Januarja:** 1. ob ¼8.: O svinjereji (Martin Zupanc). 6. ob ¼8.: O selekciji kulturnih rastlin (inž. Bogdan Ferline). 6. ob 16.: Zimska dela v sadovnjaku (Anton Flego). 7. ob ¼8.: O eksolah v gozdu (inž. Karel Tavčar). 14. ob ¼8.: Kmetijska kriza (inž. Alfonz Pirč). 14. ob 16.: Kisanje krme (inž. Vinko Sadar). 21. ob ¼8.: O selekciji kulturnih rastlin (inž. Bogdan Ferline). 21. ob 16.: O rastlinskih boleznih (inž. Ivan Zaploutnik). 26. ob ¼8.: O zidavi jam za kisanje

Panflavin

Občudujejo in zavidajo

Vašega otroka v šoli — kajti tudi najmlajši že vedo — da nas obvarujejo vsakega prehlajenja Panflavin pastile. Zlasti otroke čuvajte pred nepotrebnimi obolenji. Še predno gredo v šolo, dajte jim

Panflavin pastile.

Oglas je registriran pod št. br. 21.781 z dne 29. novembra 1933.

Melhijor Gašperič:

Zvijaja posestnika Srakopernika

Posestnik Boltežar Srakopernik je stal pred svojo lepo hišo, krepko vlekel dim iz stare porcelanaste pipe, na kateri je bil naslikan še sam pokojni Radecki, in gledal kokoši, ki so se previrale po dvorišču.

«Dobro jim je,» si je mislil, «ker jim ni treba govoriti.»

Bil je močno naglušnen in je menda prav v tem obstajala osnova njegovega naziranja, da je govor ena najhujših reči na svetu. Kakor majhna je bila njegova potreba po govoru, tako velik je imel smisel za barve: Streha njegove hiše je bila krita z rdečo opeko, hiša sama je bila zelena, a nasproti stoječe gospodarsko poslopje je bilo modro, na obeh straneh hlevskih vrat pa sta se svetili beli vdolbini, v katerih sta stala rdeče naslikana svetnika sveti Jurij in sveti Florijan.

Iz hleva se je zaslišalo mukanje krave. Naglušni Boltežar, ki je imel ta glas za mrmanje čmrlja, je zamahnil z roko, kakor bi hotel odgnati nadležen mrčes. Takoj nato je zadonel v nedeljski mir na dvorišču tako močan glas, da celo gluhi Boltežar ni mogel dvomiti, kdo je govoril. Prestavil je pipo v drugi kot ust in z dolgimi koraki stopil z dvorišča na vaško cesto. Zakaj bi si pokvaril nedeljsko jutro s tem, da bi poslušal

govor in še sam meral govoriti! Saj je priznaval gospodinjstvo stare Urše, oddaljene sorodnice, ki je po smrti njegove žene prevzela v hiši gospodinjstvo, toda njani gostobesednosti se je rad izognil. Bil je že daleč na cesti in zato ni več slišal, kako je Urša tožila, da se njena hčerka Špelca še ni vrnila iz cerkve in da je Boltežarjev sin Melhijor lenuh, ki je prepustil vso skrb okrog živine, ki mora tudi ob nedeljah žreti, samo njej.

Boltežar Srakopernik ni čul teh tožb in se je veselil nedeljskega mira, ki je vladal po njegovem mišljenju vsepovsod razen v glasovnem območju stare Urše. Zavil je s počasnimi koraki na stezo, ki je držala na njegov travnik, da bi videl, kako rase trava in ali nis mu mrda pastirji sosednih kmetov preveč puščali svoje živine na njegovo zemljo. Ta sum pa se je izkazal za zmoten. Ves zelen in prepleten s cvetjem je ležal travnik, ki je nanj zivalo solnce morje žarkov. Le po poljskih stezah so se premikale pestre obleke vaščank, vračajočih se od maše. Služba božja v župnijski cerkvi v Bukovju, h kateri župniji je pripadalo tudi Orehovje, se je morala torej končati.

«Špelca bo zdajle prišla,» je mislil Srakopernik, ko je gledal po poljski poti, držeči v Bukovje, «pa tudi Melhijor pride.»

Špelca je bila krepka za dva človeka in je opravljala z lahkoto najhujša dela na kmetiji. Zato Boltežar naposled ni nasprotoval, ko mu je Melhijor dejal, da se bo oženil z njo. Sicer bi res

imel rajši bogato snaho, toda takšni bi stara Urša, ki mu je bila nenadomestljiva, življenje preveč grenila. Tudi bi tako življenje zahtevalo mnogo govorjenja in preveč nemira. Največja v vasi je njegova kmetija in Melhijor je njegov edinec — torej ne bo prevzel nikakih bremen, pa naj se oženi s kakršnimkoli dekletom, samo da bo to pridno in pošteno.

«Starava se,» je rekla Urša, «in če se tvoj Melhijor oženi z mojo Špelco, s izgovoriva midva lep preužitek, da bova v miru živela, a mlada dva bosta gospodarila in delala.»

Učitelj Cmolja, čigar učenost je v Boltežarju vzbujala vedno tiho zono, je napisal vse potrebno za izročitev posestva, tako da je Boltežarju bilo treba reči samo še «da». Prihodnji četrtek bo treba vse podpisati pred oblastvi.

«Midva sva že prestara za garanje,» je Urša tako dolgo pridigovala staremu v ušesa, dokler ni ta verjel, da ni drugega izhoda. Zdaj je mislil na tisti nesrečni četrtek, ne da bi se sicer preveč vznemirjal. Gledal je po travniku in po poljski stezi. Melhijor in Špelca se še nista vrnila.

Melhijor je sedel medtem v gostilni poleg cerkve in vlekel pivo iz vrčka.

Špelca se je bila ločila od njega pri gostilniških vratih. Ko je gledala, kako je njegova velika in široka postava izginila v gostilno, je nehote pomislila: «Prav tak bo postal kakor njegov oče, tako redkobeseden, drvast in počasnih misli. Nekoliko drvast je že zdaj!» Bilo ji je, kakor bi senca padla na poletno solnčno krasoto, ki

blaga na razpolago. Razdeljenih je bilo 15.924 valilnih jajc, ki so jih dobavila naša rejska središča. Valilni uspeh je znašal za vso banovino povprečno 66-7%. Če se upošteva dejstvo, da se morajo valilna jajca prevažati in prenašati na večje daljave in da naročniki v mnogih primerih ne ravnaajo pravilno z njimi, je ta rezultat prav dovoljen. Dvotretjinski valilni uspeh se smatra namreč celo za primer, da ni nikakega transporta jajc, kot dovoljen. Glede na težave transporta je letošnji uspeh banovinske akcije skoro odličan, saj tudi znatno prekaša uspeh lanskega leta.

— **Zasavski živinorejci za izboljšanje živine.** Potrebo organiziranja zasavskih živinorejcev se je poudarjalo že na razstavi živine v Litiji. Takrat so ustanovili pripravljalni odbor, ki mu načelujeta upravitelj banovinskega veleposestva na Ponovičah gosp. Rupelj kot predsednik in sreski kmetijski referent gosp. Šušteršič kot tajnik. Da se kmetje temeljito seznanijo z vso stvarino, ki jo mora dober živinorejec obvladati, je bilo že več sestankov. Zadnje zborovanje se je vršilo v litijski restavraciji g. Vojka Štribarja. Nad 60 zborovalcev je bilo iz vseh okolišev Litije. Poročili g. Ruplja in g. Šušteršiča sta vsebovali osnovne smernice, ki jih morajo upoštevati živinorejci. Zatem so se vršile volitve posameznih krajevnih zastopnikov. Novo društvo bo pričelo pouk članov po načrtu kakor tudi bo nudilo članom popust pri nabavi plemenske živine, v slabih letinah podporo in v primerih živinskih obolenj zdravniško in tudi denarno pomoč. Tudi prodaja klavne živine se bo vršila s pomočjo selekcijske zadruge. V področje litijske zadruge spadajo: Litija, Vače, Šmartno, Kresnice, Cirkuše, Hrib, Zahrib in Trebeljevo.

— **Češkoslovaški zakon o izvoru hmelja.** Češkoslovaška vlada je predložila državnemu zboru načrt zakona, s katerim se na splošno uvede dolžnost označevanja hmelja. V bodoče bo moral biti označen skoraj ves v Češkoslovaški pridelani hmelj. V zakonskem načrtu so posebne določbe glede tujega hmelja in glede mešanega hmelja. V načrtu je urejeno tudi vprašanje obsega hmeljskih nasadov. Od prihodnjega leta dalje bodo morali hmeljarji vsako leto do konca aprila prijaviti obseg svojih hmeljskih nasadov. Novi hmeljski nasadi se bodo smeli napraviti le z dovoljenjem deželne oblasti. Vsakdo, ki ima zaloge hmelja, bo obvezan te zaloge prijaviti državnemu statističnemu uradu do 1. avgusta.

Nakupi hmelja pred obiranjem bodo neveljavni, če se bodo sklepali pred 15. julijem.

— **Obrestna mera za posojila pri zadrukah.** «Zadružni Vestnik», glasilo Zveze slovenskih zadrug v Ljubljani, objavlja važen sklep obeh največjih zadružnih zvez v dravski banovini, Zveze slovenskih zadrug v Ljubljani in Zadružne zveze v Ljubljani, glede obrestne mere za posojila. Po določbah o maksimiranju obrestne mere so zadružne centrale dravske banovine sklenile: Z uredbo o zaščiti kmetov od 22. novembra 1933. so določene obresti v višini 6-02%, za vse zaščitene kmečke dolgove, ki predstavljajo večino zadružnih posojil. Za ostala posojila priporočata navedeni zvezi kot centrali včlanjenih kreditnih zadrug, glede na člen 1. uredbe o maksimiranju obrestne mere od 22. novembra 1933., naj posojilnice z ozirom na težave gospodarkse razmere vseh dolžnikov držijo od 1. januarja prihodnjega leta naprej tudi za nove in za nekmečke dolgove čim nižje možno obrestno mero, nikakor pa ne višjo od 9-5%. Gorenji sklep velja za vse zadruge v dravski banovini, torej ne samo za one, ki so včlanjene pri imenovanih zvezah, temveč tudi za vse ostale. Glede obrestne mere za vloge ni bilo mogoče zaradi visoke obrestne mere, ki jo nudijo nekateri državni zavodi, doseči popolnega soglasja. Upati pa je, da bo do konca leta tudi v tem pogledu prišlo do enotnega sklepa.

DOMAČE NOVOSTI

* **Kralj in kraljica za siromake v Zagrebu.** Po nalogu Nj. Vel. kralja je upravnik kraljevskega dvora general Vuković izročil mestnemu načelniku dr. Krbeku znesek 100.000 Din, da jih je za božične praznike razdelil med siromake Zagreba. Razen tega je uprava kraljevskega dvora razdelila enak znesek osebam, ki so se obrnile na Nj. Vel. kralja s prošnjami za podporo. V soboto popoldne je francoski zavod v Zagrebu priredil božičnico, pri kateri je obdaroval nad 700 otrok zagrebških ljudskih šol, ki se uče francoskega jezika. Božičnico je počastila s svojim obiskom tudi Nj. Vel. kraljica Marija, ki so jo pričakovali francoski poslanik na našem dvoru Naggyar, ban dr. Petrovič, minister dr. Srkulj, mestni načelnik dr. Krbek, francoski konzul Garreau, armijski general Marić in drugi odličniki. Navzočna deca je priredila kraljici dolgotrajne in nad vse pristržne počastitve.

Na sveti dan sta kralj in kraljica priredila izlet v več vasi zagrebške okolice, kjer so ju kmetje povsod pristržno pozdravljali.

* **Minister dr. Kramerja za svoje bedne rojake.** Pred dnevi se je obrnil trboveljski župan g. Gustav Vodušek na trboveljskega domačina ministra g. dr. Kramerja s prošnjo, da bi se za božičnico bednim rudarskim družinam izposlovala kakršnakoli podpora. Opisal mu je vso siromaščino, v kateri bodo številne družine preživele božične praznike v rudniškem revirju. V četrtek popoldne pa je prejel župan g. Vodušek od ministra g. dr. Kramerja brzojavko, da sta na dr. Kramerjevo posredovanje nakazala senat 3000 Din in narodna skupščina 3000 Din za božične in novoletne podpore najsiromašnejšim trboveljskim otrokom. Gospodu ministru v imenu obdarovancev pristržna hvala.

* **Akcijski odbor Združenja borcev Jugoslavije** priredi 7. januarja ob pol enajstih v veliki dvorani hotela Uniona javno zborovanje ob priliki 5. obletnice šestojanuarskega manifesta Nj. Vel. kralja Aleksandra. Na tem zborovanju, ki hoče obuditi misli vodje našega naroda, bodo nastopili z govori zastopniki bojnih organizacij. Natančnejši program bo objavljen.

* **Dela na banovinski cesti Trbovlje—Savinjska dolina** so bila te dni zaradi visokega snega, ki je zapadel, začasno ustavljena. Nadaljevala se pa bodo, ko bodo vremenske razmere ugodnejše, ker so potrebna denarna sredstva na razpolago. Treba bo že sedaj gledati na to, da se na pomlad zaposli čim večje število brezposelnih pri raznih javnih delih v okolici Trbovelj, da se tako razbremenijo kuhinja za brezposelne, odnosno da se sredstva za vzdrževanje brezposelnih čim plodnosneje izkoristijo. Nova uredba o podpiranju brezposelnih pravilno določa, da si mora vsak za delo sposoben brezposelni prislužiti sredstva za svoje vzdrževanje. To odredbo so tudi brezposelni z veseljem sprejeli, ker jim ni do brezdelnega pohajkovanja, marveč si želele s pridnim delom poštenega zaslužka.

* **Češki gasilski list o Jugoslaviji.** Glasilo češkoslovaških gasilcev «Hasičské rozhledy» je posvetilo 23. zvezek Jugoslaviji. Številka je okusno opremljena. Na uvodnem mestu prinaša sliko Njegovoga Veličanstva kralja Aleksandra, nato pa topel članek o Jugoslaviji in o vzajemnosti med slovanskim severom in jugom. V daljšem članku prinašajo «Hasičské rozhledy» besedilo zakona o

jo je obdajala, in na njeno mlado srce, ki je bilo tako rado veselo.

Razmišljena je stopala skozi vas.

Zdajci je srečala staro ženo, mater Štrmeljo, ki jo je že poznala iz otroških let. Štrmelja je bila dekla pri Srakopernikovih, ko sta prišli k hiši Urša in Špelca. Matija, Štrmeljin sin, je pasel krave s Špelco.

Špelca je pomislila na tiste čase in je nehote obstala.

«Kako se vam godi, mati Štrmelja?» je vprašala ženo. Ta je zastokala in pokazala na svoja kolena.

«Slabo, slabo, Špelca, noge me ne nosijo več. Ali bi mi ne pomagala do postaje?»

«Kaj hočete odpotovati?»

«Ne, ne! V zaboj, ki mu rečete vlak, pa ne grem. Veš kaj, Špelca, moj Matija se bo najbrže vrnil.»

«Kaj, Matija? Ali še živi?»

Špelca je široko odprla oči, kakor bi videla pred seboj nekaj nemogočega.

Zenica je prikimala.

«Da, Špelca, pred mesecem dni mi je pisal. Pa denar mi je poslal. Prav dobro se mu godi.»

«Jaz pa sem mislila, da je Matija že davno mrtev.» je menila Špelca, «saj so ljudje tako govorili.»

Stara žena se je zasmejala.

«Vedela sem, da ni res, čeprav so vsi to govorili. Zakaj bi moral prav moj Matija umreti! Nimam ničesar drugega na svetu nego njega.»

Med tednom moram šivati ljudem, da kaj zaslužim, danes pa, ker je nedelja, grem na postajo. Morda bo Bog dal, da se Matija vrne prav danes, ko ga utegnem počakati na postaji.»

Urša se je malo oprla na Špelco in obe sta jo mahnila proti železniški postaji. Špelca je neprestano ponavljala: «Matija 'orej še živi. Tako torej še živi!»

Starka, ki jo je mladenka podpirala pri hoji, je zgovorno nadaljevala: «Sicer bi mi ne bilo treba več toliko delati, a si hočem nekaj prihraniti, saj ne vem dobro, kako je z Matijevim bogastvom. Če naposled le ne bo tako bogat, mu bodo moji dinarji dobro služili.»

Ko sta prišli do postaje, sta sedli na kupček kamenja, odkoder se je videlo na progo in na izhod za potnike.

«Ali hočeš brati Matijevo pismo?» je vprašala žena. «Pisal mi je dolgo pismo, ki ga nosim zmerom s seboj, čeprav ne znam čitati. Pa že dobim koga, ki to stori za mene.»

Potegnila je pismo iz žepa.

«Pa glazno mi ga moraš prebrati», je dejala in Špelca je začela čitati:

«Lens v Franciji, 1. junija.

Draga mama!

Ze večkrat sem Vam pisal o listem dogodku, ki mi je pripomogel do sreče, a Vi mi niste odgovorili. Zato zdaj ne vem, ali ste še sploh živi...»

«Nikakega pisma nisem prejela», je mrmrala žena in besedovala nekaj o pokvarjenem svetu, ki ne mara, da bi taka stara žena tudi imela svoje veselje.

«Ali ste zdaj odgovorili Matiji?» je vprašala Špelca.

«Da, prosila sem gospoda učitelja, in ta mu je pisal, da še živim. Zato čakam zdaj, da se Matija vrne.»

Špelca je nadaljevala čitanje:

«Pišem Vam še enkrat, da ugotovim, ali ste še živi. Godi se mi zdaj zelo dobro in v kratkem se nameravam vrniti, da kupim za sebe in za Vas kmetijo s kravami in svinjami in z vsem, kar spada zraven...»

«Lepo piše», je vzdihnila Špelca. Starka je prikimala in mladenka je nadaljevala:

«Tisti dogodek, veste, se ni pripetil v Franciji, nego v Belgiji v nekem rudniku, kjer sem bil prej zaposlen. Tam so namreč neki pijani rudarji napadli glavnega lastnika rudnika in ga hoteli ubiti. Ustopil sem se pred njega in ga branil. Dvignil sem mizo in tolkel okrog sebe, kar se je dalo. Naposled so začeli streljati in je moralo priti na pomoč vojaštvo. Eden napadalec me je obstrelil in potem ne vem več, kaj je bilo z menoj. Ko sem ležal v bolnišnici, me je gospod vprašal, kaj želim za to, ker sem ga rešil z mizo. Rekel

organizaciji gasilstva v Jugoslaviji. O vodstvu gasilcev po novem zakonu poučuje češke gasilce drugi članek, ki je opremljen s slikami ministra dr. Hanžka, prvega podstaroste Josipa Turka in drugih. Stevilko zaključujeta članek «Zgodovina Jugoslavije» in poročilo o motorizaciji jugoslovenskega gasilstva. S tem zvezkom svojega glasila so češkoslovaški gasilci lepo počastili 15letnico obstoja Jugoslavije in priznali pomembno delo jugoslovenske vlade za napredk gasilstva.

* **Odlikovanje Josipa Pauerja v Braslovčah.** Na rojstni dan Nj. Vel. kralja je sreski načelnik g. dr. Vidmar iz Celja slovesno izročil znanemu veletrgovcu g. Josipu Pauerju v njegovem stanovanju v Braslovčah red sv. Save IV. stopnje. Navzočni so bili predstavniki braslovške občine in Sokola in člani odlikovančeve rodbine. Sreski načelnik g. dr. Vidmar je v lepem govoru očrtal odlikovančeve zasluge za narodni in gospodarski napredok Braslovč in navedel, da je g. Pauer med drugim soustanovitelj Hranilnice in posojilnice, Sokolskega doma in podružnice Kmetijske družbe v Braslovčah. Naposled mu je prisrčno čestital k odlikovanju. V imenu Sokola v Braslovčah je čestital odlikovancu starosta br. Lušin, v imenu braslovške občine župan g. Josip Omladič, v imenu Hranilnice in posojilnice v Braslovčah pa nadučitelj v pokoju g. Karel Maršič. Iskrenim čestitkam zaslužnemu narodnemu in gospodarskemu delavcu se pridružujemo tudi mi.

* **Znižanje cene namizne soli.** Uprava državnih monopolov je znižala prodajno ceno fine namizne soli od 8 na 5 Din za en kilogram. To znižanje velja od 15. t. m.

* **Mestna hranilnica ljubljanska prosi svoje vlagatelje,** naj samo zaradi vpisa obsteti v knjižice nikar ne prihajajo takoj prve dni po novem letu, ko je največji naval. Obsteti se itak brez posebnega naročila pripišejo ob koncu leta k vsaki vlogi, v knjižice pa kadarkoli je.

* **Krompir je zrasel skozi zlat prstan.** Pri trafikantki gdč. Aniki so te dni prali krompir, pri čemer so našli gomolj prav čudne oblike. Ko so gomolj, preščipljen v sredi ko osa, natančneje pregledali, so se kaj začudili, ko so videli, da je povzročil tako obliko zlat prstana s kamnom. Nekdo je moral bog ve kdaj izgubiti prstan na njivi in naključje je nanese, da je skozi prstan pričel rasti krompir, ki je poiskal zaradi nenavadne ovire naraven izhod na obe strani. Kdo je prstan izgubil, se ne ve.

* **Smrt v kropu.** V Jazbini se je dogodila presrešljiva smrtna nesreča, katere žrtev je postal mali petletni Alojzij Jug. Deček se je igral v kuhinji, ko je mati pospravljala sobo, ter se je motil okoli štedilnika. Radoveden je pokukal v lonec, naenkrat pa se je posoda z vrelo vodo prevrnila in dečko se je znašel v vroči kopeli. Dobil je tako strahovite opekline po vsem telesu, da je kmalu umrl.

* **Dvanajst stotakov v gnoju.** Pred tedni je pri nekem posestniku v Prapročah pri Št. Rupertu prenočeval v hlevu neki berač. Ko je zjutraj vstal, je prestrašen opazil, da mu je med spanjem zmanjkalo dvanajst stotakov, ki jih je imel zavite v staro cunjo. Seveda njegovega vzdihovanja niso bog ve kako resno vzeli na znanje, kajti vsi so bili prepričani, da jih sploh ni imel. Domači so na to pozabili, berač je pa odšel brez stotakov v svet. Pred dnevi je pa domači hlapec Karel Obaha povil v vinograd gnoj in je pri kidanju gnoja zadel z vilami na mal ovitek, v katerem je bilo točno dvanajst še dobro ohranjenih stotakov. Stotaki so zdaj pri najditelju v Prapročah.

* **Smrt na cesti.** Na Tržaški cesti v Ljubljani je dohitela nenadna smrt 67letnega slugo carinskega urada v Ljubljani Petra Jamnika. Pokojnik je imel nekaj opravka na Tržaški cesti, kjer je našel nekega svojega znanca. Med potjo pa je Jamnik vpričo znanca omahnil in se zgrudil. Okrog njega se je zbrala gruča ljudi, ki so mu izkušali pomagati, vendar zaman. Zdravnik je ugotovil, da je Jamnika zadela srčna kap.

Vsakogar more povsod doleteti nezgoda! Zato je treba, da imaš v delavnici, šolah, gospodinjstvu, avtomobilu, sploh povsod, kjer so možne poškodbe, pripravljen «Fitonin», preizkušeno zdravilo za rane. Steklenica stane v lekarnah 20 Din. Po poštnem povzetju 2 steklenici 50 Din. Poučno knjižico št. 16 pošlje brezplačno «Fitonin», dr. z o. j., Zagreb, 1/78.

* **Smrtna nesreča na božič.** Prav žalosten božični večer so imeli pri posestniku Prašnikarju v Zagorici. Domači 14letni sin Lovro je snel s stene puško. Na vso nesrečo fant ni vedel, da je puška nabasana. Prav nespretno je ravnal z njo, da se mu je naenkrat sprožila in mu je na'voj udaril v trebuh. Z glasnim krikom se je smrtno nevarno ranjen zgrudil fant na tla. Domači so hitro poklicali bližnjega zdravnika, ki je odredil takojšen prevoz v bolnišnico. V ljubljanski bolnišnici so se

Od bolečine
k ugodju

Prehlad, neuralgija, vročica in vsa neugodja, ki jih povzročajo naporno življenje odpravimo, ako vzamemo Aspirin tablete. Pazite na Bayerjev križ. Ima ga vsaka tableta in vsak omot.

ASPIRIN

V. z. Jugosl. k. d. Zagreb, Glavna 32.
Oglas je registr. pod št. 3407 od 1. III. 1933.

zelo trudili, da bi Lovrencu rešili življenje, pa je bil ves trud zaman. Na Štefanovo zjutraj je fant po hudih mukah umrl.

* **Vlak je ubil konja.** Na železniškem prelazu na Viču se je te dni pripetila huda nezgoda. Hlapec Ivan Drnovšek, uslužben pri posestniku Sirniku na Vidovdanski cesti v Ljubljani, je pripeljal do prelaza voz snega, ki ga je nameraval stresti v jarek ob progi. Zaradi poledenele ceste ni mogel z vozom tik jarka in je moral konja izpreči in ju zapreči zadensko k vozu, da bi ga konja privlekla bliže k jarku. Prav tedaj pa, ko sta živali bili na progi, je privozil mimo vlak, ki je enega konja odbil s tako silo, da ga je usmrtil.

vendar ni hotela izdati Neži. Tedaj je zagledala pred seboj na poti širok hrbet in nad njim znanji ji veliki nedeljski klobuk gospodarja Srakopernika. Hrbet in klobuk sta sedela na mejniku pred travnikom in se nista premikala.

«Sam Bog mi ga je poslal. Srakopernik mi bo pomagal», si je zdajci domislila Špelca.

«Zdaj bom pa morala iti z gospodarjem», je dejala Špelca in se poslovila od Neže. Stopila je k Srakoperniku in zbrala ves svoj pogum.

»Čujte, stric«, mu je zakričala v uho.

Srakopernik je obrnil svojo veliko glavo in jo pogledal. Nekaj, kar je bilo skoro podobno nasmehu, je zaigralo na strnišču okrog njegovih ust.

«Melhijor še ne pride, ker je dobil znanec v gostilni», je zakričala. Starec je nejevoljno zagodrnjal.

Pravkar je bil pri sebi sklenil, da bo tu na polju, kjer ga Urša ne more čuti, vprašal Melhijorja, ali resno misli na ženitev in na prevzem kmetije. Zato je tu sedel in čakal nanj.

Melhijor pa še ne pride. Boltezar je jezno pljunil pred sebe in začel tuhtati, ali ne bi bilo morda umestno, da ustane in odide h kosilu. Špelca, ki je spoznala njegove misli, je hitro dejala, da še ni tako pozna in da lahko še malo posesti. Sedla je poleg njega v travo in čakala, da so je Neža toliko oddaljila, da je ne more več slišati.

(Konec prihodnjič.)

sem: «Ne zamerite, a jaz bi si tako rad kupil kmetijo s hišico in vsem potrebnim. Tedaj mi je gospod daroval veliko vsoto denarja. Dolgo časa sem ležal in potem sem se preselil v Francijo, kjer sem si še nekaj zraven prihranil. V kratkem pridem domov, če mi boste pisali, da ste še živi...»

Špelca je malce prestala brati in je nato čitala dalje vsa zardela:

«Rad bi tudi vedel, kako je s Špelco. Ali je lepa in močna? Tukašnja dekleta so tako slabotna, kar mi ni všeč, ker si zmerom mislim: «Kaj naj bi počel s takim slabotnim drobižem na kmetiji, kjer je treba zdravih in krepkih rok...»

«Bog se usmili, vlak že prihaja,» je zavpila ženica, «daj mi pismo!»

«Mati Urša, rada bi...!»

«Ne, ne, daj pismo!»

S tresočimi se rokami je prišla starka svoj zaklad in ga porinila v žep. Nato je skoroda s hitrimi koraki stekla k vratom postajnega postopja.

«Zdaj'e pride moj sin», je mrmrala. Vlak je obstal.

Špelca se je postavila poleg ženice. Iz vlaka je stopila peščica ljudi, a Štrmeljinega sina ni bilo poleg. Napol mestno oblečena mladenka je šla mimo. «Neža,» je zaklicala Štrmelja, «ali nisi morda videla mojega Matijo?»

Mladenka je obstala.

«Matijo? Odkod pa naj pride?» Dekle se je zasmejala, streslo glavo in obrnjeno k Špelci dejalo: «V njeni glavi ni vse v redu!»

«Pač, pač, Štrmelja ima prav, Matija pride — če ne danes, pa drugič. Tako je pisal», je z vne-mo odgovarjala Špelca.

«Ni mogoče! Saj so pisali, da je bil pri nekem tepežu ubit! Tako je torej še živ!»

Špelca, ki je imela isto pot kakor Neža, se je pridružila tej, medtem ko je starka obsedela na kupu kamenja, da počaka na prihodnji vlak. Med potjo je pripovedovala Neži, kaj vse se vidi in dogaja v mestu, kjer služi pri prav dobrih ljudeh. Špelca je s povešeno glavo žalostno stopala poleg nje. Neža je čeblljala tako neskrbno in škrjanci so prepevali nad poljem, a Špelci je bilo, kakor da ne bo mogla biti nič več vesela. Nikakor ni mogla več razumeti, kako se je bila mogla sprijazniti z mislijo, da postane Melhijorjeva žena. Seveda, mislila je, da je Matija mrtev, a sama je še mlada in njena mati ji je toliko prigovarjala. Pa je bila menila, da se z nekom mora omožiti. Odločila se je bila za Melhijorja, ki bo prevzel lepo posestvo. Zdaj je naenkrat čutila, da Melhijorja ne mara, in pri misli na četrtak, ko namerava stari Srakopernik izročiti kmetijo sinu in si izgovoriti preužitik, ji je planila kri v glavo od strahu. V nedeljo bo že oklicana z Melhijorjem, a Matija še živi in pride domov. Špelco je popadala omotica v njenem strahu, ki ga pa

* **O tem, ali vpliva milo na lepoto kože,** se znanstveniki medicine in kozmetike izjavljajo enako v korist onih mil, ki se izdelujejo pod najstrožjim medicinskim nadzorstvom in ki vsebujejo samo neškodljive sestavine, potrebne zdravju in lepoti. Taki medicinsko zanesljivi izdelki so Fellerjeva «Elsa»-milo zdravja in lepote (z imeni: Elsa-lilijino mlečno milo in Elsa-milo lilijine kreme, izredno fina cvetlična mila, Elsa-rumenjakovo milo, zelo blago in prikladno tudi za najmanjše otroke, Elsa-glicerino milo, zlasti za razpokano kožo, Elsa-beraksovo milo, odlično tudi zoper solnčne pege in druge kožne nečistosti, Elsa-katranovo milo desinficira in zelo koristi glavi in lasem, in naposled Elsa-milo za britje). Po pošti pošlje za poskušnjo 5 kosov mila v zeleni izberu franko za 52 Din lekarnar Evgen V. Feller, Stubica Donja, Elsa-trg 360 (savska banovina).

* **Zagoneten umor.** Pred prazniki je bil izvršen v Malem Brebrovniku v Ivanjkovski občini zločin, ki je razburil vse prebivalstvo. Dne 22. t. m. so našli v njegovem stanovanju umorjenega okrog 70letnega samskega viničarja Antona Balažiča. Kako je bil izvršen umor, še ni točno dognano. Dasi je sicer pekojnikovo premoženje zelo skromno in ni imel umorjenec niti večjih dohodkov, saj je samó kot samouk popravljaval najrazličnejše orodje, kažejo vendar vsi znaki, da je bil nad nesrečnikom izvršen roparski umor. Komisijski ogled in raztelesenje tudi kažeza indice za umor iz koristoljublja. Žrtvev neznanega zločinea so položili k večnemu počitku na božič popoldne. Orožniki so z vso vnemo na delu, da najdejo zločinea, za katerim imajo že nekeje sledi. Morda je bilo morilec tudi več.

* **Sleparstva dveh lažnih potnikov.** Po šmarskem srezu se potikata dva moška, ki se izdajata za zastopnika parnega mlina «TRAPPE» iz Banje Luke. Eden od njih se predstavlja trgovcem na ime Kern. Neznanca imata komisijsko knjigo s ponarejenimi žigi in zaključujeta naročila moko na tak način, da jima mora kupec plačati 20% kupnine v naprej, a ostanek naj bi se plačal 30 dni po prejemu blaga. Nekemu trgovcu sta se zdela sumljiva, ker sta mu nudila moko po smešno nizki ceni, zato je lažna potnika prijavil orožništvu v Rogasški Slatini. Orožniki so ju aretirali in odvedli na orožniško postajo, kjer sta se legitimirala. Vse listine imata v redu in tako dobro ponarejene, da ju je orožniška postaja morala izpustiti. Po informaciji, ki jo je dobil neki trgovec od mlina iz Banje Luke, pa se je le izkazalo, da sta navedena potnik sleparja. Družba «Trappe» v Banji Luki se ne bavi s prodajo moke in sploh nima potnikov. Profkanca sta že mnogo trgovcev opeharila, ker sta nudila moko po tako nizki ceni, po kateri je dobava sploh nemogoča.

* **Zimski sport** je zelo koristen zdravju, ima pa tudi nevarnosti raznih nalezljivih obolenj. Zaradi tega je dobro, če imate vedno s seboj pastile Panflavin, ki vas obvarujejo pred vsako nalezljivo boleznijo.

* **Drzen vlom v Kamniku.** V noči na 21. t. m. so neznan zlikovci obiskali gostino pri Malovrh na Grabnu. Gotovo so se že prej dobro pripravili na vlom, ker so ga izvršili zelo spretno. Z vetrihom so odprli vrata na dvorišču in prišli v vežo. V kuhinji so sneli z žeblja šop ključev, s katerimi so nato odprli vse omare v veži in odnesli vse, kar jim je prišlo pod roke. Vlomilska družba je dobila prav lep plen in se dobro preskrbela za praznike. Odnesele je 40 kg masti, več kilogramov slanice in mesa, 20 gramofonskih plošč, skoro nove čevlje, ki so se sušili v kuhinji, in še več drugega blaga. Vlomilci so izvršili svoj posel tako tiho, da nihče od domačih ni slišal niti najmanjšega šuma. V kuhinji so si prav brezskrbno privoščili majhno malico in izpili lonec mleka. Orožništvo je z vso vnemo na delu, da izsledí vlomilce, ki bodo gotovo še drugje poizkušali svojo srečo.

* **Pri več ko 100 bolnikih** je preizkusil «Fitonin» eden naših najboljših zdravnikov (in to pri svežih ranah, akutnih in kroničnih opeklinah, gnojnih procesih, zaparah), ki piše, da bo odslej

vedno uporabljal to domače zdravilo. Steklenica «Fitonina» v lekarnah stane 20 Din.

* **Sirov poboj.** Iz Ljubnega ob Savinji smo prejeli: V mesecu marcu je izšel v «Domovinu» dopis, v katerem se je očitano nekaterim našim uglednim možem slabo vedenje in pretepanje. Pisec je napačno poročal listu, da bi zahrbtno oblatil gibanje naše JNS. Objektivna sodna razprava, ki je šla zadevi do dna, je izrekla popolno oprostitev prizadetih ter s tem pokazala na podlost naših nasprotnikov, ki izrabljajo celo nesrečo, kadar hočejo udariti po človeku, ki ne trobi v njihov rog.

* **Tihotapci oškodujejo državo letno za 200 milijonov.** Država ima velikansko škodo od tihotapcev tobaka. Po računu strokovnjakov iznaša ta škoda na leto okrog 200 milijonov dinarjev. V Južni Srbiji, ki predstavlja glavno tobačno področje v naši državi, je tihotapstvo tobaka že od nekdanj močno razvito. Udeležuje se kot dobro organizirana trgovina, ki zaradi precejšnjih dobičkov in tudi zaradi strasti same vzdržuje velik kader pretkanih tihotapcev po poklicu in še večje množice njihovih raznovrstnih pomočnikov in razpečevalcev. Tihotapstvo zlasti pri Arnavtih prehaja iz roda v rod. Finančni organi imajo ogromno delo, ki pa je zvezano tudi z velikimi nevarnostmi, ker so tihotapci tudi pripravljeni na najmočnejši odpor. Tihotapska trgovina se začne takoj, ko je tobak obran. Po Južni Srbiji se bo v prihodnjih dneh pričel že odkap po monopotskih komisijah. Tihotapska sezona je sedaj na višku, ker izkušajo tihotapci spraviti že pred odkupovanjem čim večje količine tobaka na varno in v svoj promet. Precej tobaka skrijejo sadilci že sami. Dokler ni izvršen odkup, jih stalno obiskujejo tihotapci in njihovi posredovalci, da bi dobili od njih čim več tobaka. Ker so sadilci po večini siromaki, imajo tihotapci velik uspeh. V Skoplju so finančni organi v teku zadnjih tednov odkrili že nekaj velikih skladišč tobaka, ki so ga tihotapci nakupili po raznih krajih, da bi ga pozneje prenesli v druge banovine in tam razprodali. Tihotapska trgovina je tako dobro organizirana, da v mnogih primerih finančni organi ne morejo zajeti pravih krivcev, ker tudi oni, ki shranjujejo ali pa razpečavajo večje tobačne zaloge, ne poznajo svojih poslodajalcev. Glavni tihotapci imajo po navadi samo škodo zaradi izgube plena, medtem ko izgubijo svobodo samo njihovi mali posredniki in razpečevalci.

* **Zeta je zaklal v obrambi.** Krvav dogodek, ki se je pripetil 8. maja letos, se je te dni obravnaval pred malim senatom v Mariboru. Posestnik Franc Kolarič se je pred štirimi leti poročil s hčerko 62letnega Franca Dolinška, po poroki se je pa preselil k njenim staršem na Grajeni. Upal je, da mu bodo ženini starši izročili posestvo, kar so mu bili tudi obljubili. Ker pa je slabo ravnal z ženo, mu starši niso hoteli prepustiti posestva. Zlasti se je temu upirala tačca Tereza, ki jo je zet zaradi tega besno sovražil. Usodnega dne je prišel Franc Kolarič vinjen domov in je pričel groziti ženi in staršem. Žena mu je ušla k sosedom, Kolarič je navalil na vrata sobe, kjer sta spala Dolinšek in starejša hčerka. Pod silnimi udarci sekire so vrata popustila, tast pa je segel po nožu za rezanje satovja, da bi se branil. Ko je Kolarič ves divji stopil na prag, ga je sedanji obtoženec Franc Dolinšek sunil z nožem v desno stran trebuha. Hudo ranjenega zeta so prepeljali v plujsko bolnišnico, kjer je podlegel poškodbam. Dolinšek je dejanje skesano priznal, zagovarjal se je pa s silobranom. Obsojen je bil na leto dni strogega zapora.

* **Sirovo maščevanje nad ubogim kmetom.** Nedavno noč se je neznan zločinec priklatil v hlev posestnika Gomboca v Potrni. Najprej je zamašil okna v hlevu, potem pa je zažgal velik kup slame. Ko je stopil zjutraj gospodar v hlev, je našel dva lepa konja in dve kravi zadušene. Nevarnemu zlikovcu je orožništvo na sledu.

Še huješe.

A: «Moja žena je zanesljiva kakor vreme.»

B: «To ni nič. Moja je pa nezanesljiva kakor vremenska napoved...»

Malo zabave

Bertina svila

Gospa Berta je hotela biti za novo leto resnično nova. Vaška trgovka, ugledna ženska, zgovorna za 99 napovedovalcev v radiu, pa da ne bi imela za novo leto nove obleke! Kakopak, vsaka dekla jo ima, samo gospa Berta naj bi je ne imela!

In še kakšno obleko! Čemu pa živi tako tik meje! Da bi si ne znala pomagati? Kakopak! Na Laškem je svila tako poceni. Pa pojde gospa Berta tja, ponese s seboj kak kilogram kamenčkov za bencinske vžigalnice in bo na dve strani prav. Pri kamenčkih bo zaslužila še več kakor jo bo stala svila.

Gre tedaj gospa Berta in jo mahne čez mejo. Imenitno ji uspe pot. Kamenčke proda po ne navadno visoki ceni: 5 za liro na debelo! Kar samo se ji smeje, tako je vesela! Potlej v mesto in od trgovine do trgovine. Nekaj nakupi take drobnjave, kar lahko očitno nese čez mejo, potlej pa svile! Oj, taka svila, da zašumi, če jo človek le pogleda. Kako se to preliva! To bodo ljudje zijali, ej, to bo cvetela zavist.

Gospa Berta namigne trgovcu. O, blizu meje so trgovci do čuda razumni ljudje. Možak se nasmehne, prijazno priklama in pokaže Berti v sobico z velikim zrcalom, pa se lepo prikloni, zapre vrata in odide.

Gospa Berta utriplje srce bolj ko nevesti pred oltarjem. Naglo se sleče in ovije svilo krog sebe in je videti znatno močnejša, ko se nato zopet obleče. Trgovec se ji za slovo priklanja s porednim nasmeškom, češ:

«Zdaj, gospa, ste res očarljivi!»

«Kakopak,» si misli Berta, «saj imam dobrih dvajset metrov svile okrog sebe in še lep šop bankovcev v denarnici!»

Tik pred božičem je, hladno, pusto vreme. Ponekod se kopicijo visoki zameti, a gospa Berta se ne boji ne mraza ne dolge poti. Odločno jo maha po samotni cesti. Zunaj nekje se ji pridruži karabinier (italijanski orožnik). Prijazen človek, južnjak, ki se mu zdi, da bo moral od mraza in puščobe propasti v teh hribih. Nič mu ni mar ne službe ne ljudi, kar tako se pridruži gospa Berti, iz samega golega občutja nesreče in zapuščenosti.

Gospa Berta sicer ne zna laški, le tupatam razume kako besedo, prav tako karabinier kako slovensko. Ne gre mu v glavo, čemu je v slovenščini toliko med seboj sličnih besedi.

«Jajca, zajca, majca, srajca,» hiti z laškim naglasom in se kisló smeje v premrle pesti. Tudi gospa Berta se smeje; ne toliko Lahu, kaj ji je sploh mar tale tuji človek, ampak sami sebi, ko v tako varnem spremstvu pogumno tihotapi svilo.

Pod večer se približata meji. Lah se je grede nekam čudovito ogrel. Bolj in bolj hvali Bertine lase, oči, lica. Da bi ga spak! Komaj nekaj sto korakov je še do meje, a karabinier postaja nadležen. Govori o ljubezni in sili v Berto. Gospa se ga mora prav krepko otresati, a južnjak še vzlic temu ne odneha. Nazadnje se sprimeta skoro zares in Berta oteplje z rokami in obklada spremlevalca s krepko izbranimi priimki. Naposled ga pahne in zbeži. Vrrrsssk! Nekaj zašumi, karabinier skoči za gospo in nenadno preplašen obstane. Berta leti, za njo pa se po zmrzlem snegu šumeče vije črna sled. Lahov, ki gledajo nenadno čudo, je že cel roj, toda nihče se ne upa hlastniti po grdi pošasti, ki zmeraj bolj dolga šumi za Berto. Ali je ta vražja ženska res čarovnica?

Sinovom vroče Kalabrije ledeni po žilah kri, na tej strani pa pozdravi Berto stasit Črnogorec. «Znate, gospodin Lujo,» izkuša biti ženska kar najprijaznejša, a Lujo, brhki graničar, jo samo prijazno potreplje po rami:

«Koliko ima metara?»

Pa ji menda vendar ne bo delal sramote? Ah, gospa Berta je čisto preč! Zaradi ubogih nekaj metrov svile! Naj bo vendar gospod Lujo pameten. Vsaka ženska si rada kaj privoščiči za praznike.

Berta govori in govori, a Črnogorec se samo smehlja. U, kar zdobila bi ga zaradi tega njegovega smeha.

Potlej izkuša drugače. Naj vendar Lujo razume, da ženska rajša vse trpi, samo ne take očitne sramote. Že marsikdo se je zaman oziral za Berto, pa naj Lujo pomisli, da se taka prilika nikoli več ne vrne. In še šop laških lir za molk.

Ali je dedec res ob pamet? Gospa Berta si od jeze in sramu grize ustnice, graničar Lujo pa se smeje, češ:

«Samo izvolite!»

Pa lepo namota svilo in spremlja gospo Berto na stražnico.

Da se vendar vpricho moških ne bo slačila, se zdajci Berta domisli še sramežljivosti, toda tudi to zadnje upanje mora skopneti. Orožniki imajo kuharico in ta bo preiskala gospo Berto. Čisto na samem med štirimi očmi. Zelo dostojna ženska je preiskala že lepo vrsto tihotapk, a molči kakor skala. Ceni uradno tajnost. Gospa Berta naj bo gledé tega brez skrbi.

Tako vstopita. Lujo poroča službujočemu podoficirju. Nekaj migljajev, nekaj nasmeškov, pa že prihaca orožniška kuharica.

«Prosim, gospa!» odpre Berti vrata v stransko sobo. In kakšen je njen glas! Kakor da ni še svoj živ dan videla gospe Berte. In vendar je bila že tolikokrat v trgovini pri njej.

«Je že opravljeno», zloži potem svilo, Berta pa joka in se skoro ne zna več obleči.

«Dobrih dvajset metrov», pravi kuharica in odide.

Berta je samo še napol živa. Da rada plača carino, pravi, in še to in ono, samo nikar sramote!

Gospodje se smehljajo, pišejo, računajo.

«Za noč smo opravili», odslove gospo in obdržé svilo.

Sveta nebesa! Po tolikem trudu, po tolikih lepih nadah gre Berta kakor vsa stepena domov. Moža niti ne pogleda.

«Ali nisi nič kupila?»

«Ni bilo nič pravega», meni Berta in toži, da je prehlajena.

Vse božične praznike jo je potlej trgalo in se ni ganila iz postelje, na Silvestrov večer pa je financar prinesel račun. Bertin mož se je prijel za glavo in se mi zdi, da bi ne bilo lepo, ako bi povedal, kako je gospa Berta začela novo leto. Tam, kjer naj bi se bila njenega života ovijala svila, so počivali sledovi moževih pesti. In gospo Berto še danes prežene trganje iz trgovine, ako kdo kaj preveč govori o svili.

I. A.

Žvižg na prste

(Pripovedka.)

Naši predniki niso radi slišali, ako je kdo zažvižgal na prste. «Fant, ne kliči vraga!» me je posvaril Strehar, kadar sem mu ponagajal. «Glej, da je ne boš iztaknil...»

«Zakaj neki?» sem se mu rogal.

«Boš že videl... Sam peklenšček se ti bo oglasil...»

Povedal mi je zgodbo:

„Ko sem bil mlad, sem bil silno razposajen. Nekoč sva se dogovorila s prijateljem, da pojedva na vasovanje. «Kadar boš odvečerjal, pa zažvižgaj na prste», mi je naročil. To je bilo najino dogovorjeno znamenje.

Stopil sem po večerji h kozolcu, nastavil v usta dva prsta in zabrlizgnil, kar se je dalo.

Moj prijatelj Lovrinov. Jaka je bilo doma na bližnjem gričku. Od tam se je oglasil rezek žvižg, ki mi je kar udaril v ušesa. A kdo je zažvižgal? Jaka ni bil, dobro sva se poznala.

Zabrlizgal sem drugič in tretjič, obrnjen proti gričku. Žvižg, ki sem ga začul že iz doline, je bil izredno glasen ter se je ponavljal vedno bliže. «To je pa nekaj drugega!» me je spreletela groza. Urno sem jo popihal na kozolec.

Tedaj je nastalo ob kozolcu silno žvižganje. Vmes je bučalo in grmelo kakor ob nevihti.

Kozlec se je majal in škripal; bal sem se, da se bo podrl.

Prekrižal sem se ter se zaril v seno. Tresel sem se po vsem telesu.

Vrišč pa ni trajal dolgo časa. Čim se je polegel, sem napravil luknjo skozi seno, ki me je dušila. Tedaj je zaropotala lestva, nekdo je stopil na kozolec. «Sva že skupaj...» me je pogrelo. Molil sem kesanje.

«Lojze, Lojze!» sem začul šepetanje. «Jaka je», sem ga spoznal po glasu. Prišel me je oštevatí, ker nisem držal besede.

Šele tedaj sem se oddahnil. Povedal sem mu, kaj se je zgodilo, pa mi ni hotel verjeti. Čakal je pred hišo na dogovorjeno znamenje, a ni slišal ničesar.

«Pojdiva, Lojze!» Prijel me je za roko in potegnil iz sena.

«Jaka, nocoj ne pojdem nikamor», sem mu odvrnil. Spomnil sem se, da je kvaterná sredo.

Tovariš je odnehal in odšel s kozolca. Drugi dan mi je pokazal suknjič, na katerem so se poznali odtiski ožganih prstov. V dolini na križpotju ga je srečal peklenšček ter ga prijel za ramo.

Soteščan.

Leta 2000. bo poleti mráz. Bivši član madžarske pomorske akademije profesor Hanko je izdal knjigo o zvezdah in vremenu. V tej knjigi trdi, da vremenske izpremembe povzročá vpliv zvezd na tople in mrzle vetrove. Hanko trdi, da mu je mogoče na podlagi proučevanja, kako krožijo zvezde, prerokovati vreme cela leta naprej. Za bližnjo bodočnost prerokuje tole: Prvi trije meseci prihodnjega leta bodo zelo mili. Poletje bo precej vroče. Poletje leta 1935. pa bo zelo hladno. Od leta 1935. bo po njegovem naziranju toplota vedno bolj padala in leta 2000. bo poletje hudo mrzlo.

REŠITEV UGANK IZ BOŽIČNE ŠTEVILKE.

Zlogovnica: 1. Veronika; 2. elektrika; 3. sičnik; 4. Ernest; 5. Leon; 6. Benetke; 7. ogorek; 8. živež; 9. Inomost; 10. čeljust; 11. natakár; 12. spoved. Prve in tretje črke, navpično brane, ti dajo naše voščilo: «Vesél božič in srečno novo leto.»

Dopolnilnica: voda, zvon, tema, slon, kava, svit, žena, klas, V tretji vodoravni vrsti bereš: **Domovina.**

Zmešani zlogi: Zberi zloge tako, da vzameš najprej zadnjega, potem predzadnjega itd. in dobiš: «Spomni se na 'Domovino' in ji pošli naročnino.»

Magičen lik: 1. kolo; 2. osat; 3. Lado; 4. Oton.

Posetnica: Mizar.

Nailepše se zahvalujemo vsem čitateljem, ki so nam poslali rešitve, toda njihovih imen zaradi prevelikega števila, žal, ne moremo priobčiti.

PROGRAM RADIA LJUBLJANE

od 3. decembra do 7. januarja.

Nedelja, 31. decembra: 7.45: «O organizaciji in delu združnih ustanov za mlekarstvo» (inž. Sa-bec Srečko); 8.15: poročila; 8.30: gimnastika (Pustišek Ivko); 9.00: versko predavanje; 9.30: prenos cerkvene glasbe iz frančiškanske cerkve; 10.00: «O steklini» (dr. Korbar Avgust); 10.30: pevski koncert Julija Betetta s spremljevanjem radijskega orkestra; 11.15: slovenska glasba (radijski orkester); 12.00: čas, «Veselih nog naokrog» (reproducirani plesi); 16.30: «Mala Floramye» (Tijardovič) na ploščah; 18.00: koncert vrhniške godbe na pihala; 19.00: pestra ura članov narodnega gledališča; 20.00: koncert radijskega orkestra; 20.45: «Fantje na vasi», vmes humoristično posnemanje instrumentov; 21.45: čas, poročila, plošče; 22.30: citraški duet Mezgolits in Kieferle, vmes bo pel kuplete Bajde; 23.30: novoletni pevski pozdrav; 24.00: govor.

Ponedeljek, 1. januarja: 7.30: «O svinjereji» (Zupanc Martin); 8.15: poročila; 8.30: gimnastika (Pustišek Ivko); 9.00: versko predavanje; 9.30:

reproducirani koncert; 10.00: prenos cerkvene glasbe iz stolnice; 11.00: radijski orkester bo izvajal slovensko glasbo; 12.00: čas, «Bodimo danes dobre volje» (reproducirane popevke); 16.00: pestre slike članov Delakovega gledališkega studia; 17.00: Dolinškov Tramel-kvartet; 20.30: prenos opere iz Beograda, v odmoru čas in poročila.

Torek, 2. januarja: 12.15: reproducirane pesmi naših bratov; 12.45: poročila; 13.00: čas, narodne pesmi v orkestralni reproducirani glasbi; 18.00: otroški kotiček: «Ciciban» (Delakov gledališki studio); 18.30: reproducirani koncert havajskih kitar; 19.00: francoščina (profesor Prezelj); 19.30: «Moja pot po Norveški» — konec (dr. Škerl); 20.00: plesna glasba (radijski orkester); 21.00: vokalni koncert gđe. Anite Mezetove; 21.30: čas, poročila, reproducirani orkestralni koncert; 22.30: angleške plošče.

Sreda, 3. januarja: 12.15: reproducirani vokalni koncert; 12.45: poročila; 13.00: čas, kmečka godba na ploščah; 18.00: komorna glasba (radijski kvintet); 18.30: radijski orkester; 19.00: «O vzgoji» (dr. Gogala); 19.30: literarna ura: «Pregled razvoja ruske drame» (dr. Preobraženski; sodelovala bo ga. Mayerjeva); 20.00: violinski koncert Karla Rupla s spremljevanjem radijskega orkestra; 20.45: klavirski koncert Jadvige Poženelove; 21.30: kvartet Glasbene Matice; 22.00: čas, poročila, reproducirana ameriška plesna glasba.

Četrtek, 4. januarja: 12.15: reproducirani citraški koncert; 12.45: poročila; 13.00: čas, operne fantazije na ploščah; 18.00: «Moka in kvas, različna testa (ga. Svečlova); 18.30: srbohrvaščina (dr. Rupel); 19.00: pogovor s poslušalci (profesor Prezelj); 19.30: plošče po žejah; 20.00: klavirski koncert profesorja Mihovila Logarja; 20.30: narodne pesmi v tercetu (sestre Stritarjeve); 21.00: radijski orkester: valčkova ura; 22.00: čas, poročila (radijski jazz).

Petek, 5. januarja: 12.15: reproducirani koncert slovenskih narodnih v duetih; 12.45: poročila; 13.00: čas, cigani igrajo v reproducirani glasbi; 18.00: zabavno predavanje (Viktor Pirnat); 18.30: predavanje ZKD; 19.00: sokolstvo; 19.30: «Izleti za nedeljo» (dr. Rudolf Andrejka); 20.00: prenos iz Zagreba; 22.00: čas, poročila, reprodukcija Smetanovega godalnega kvarteta «Iz mojega življenja».

Sobota, 6. januarja: 7.30: O selekciji kulturnih rastlin (inž. Ferline); 8.15: poročila; 8.30: gimnastika (Pustišek Ivko); 9.00: versko predavanje; 9.30: orgle, zvonovi in slovenske božične na ploščah; 10.00: prenos iz stolnice; 11.00: slovenska glasba (radijski orkester); 12.00: čas, reproducirana ruska glasba; 16.00: «Zimska dela v sadovnjaku» (Flego Anton); 16.30: šramel-kvartet Pevec iz Hraštnika, vmes reproducirani valčki; 20.00: violinski koncert ge. Fanike Brandlove; 20.45: harmonika solo (g. Stanke); 21.30: čas, poročila; 21.50: radijski orkester in radijski jazz.

PREKMURSKI GLASNIK

Iz Lucove nam pišejo: V Prekmurju je nastopila izredno huda zima, kakršne niti stari ljudje ne pomnijo pred božičem. — Dne 17. t. m. je z lepim uspehom priredila šolska deca v Šulincih igri «Poboljšana trmoglavka» in «Mir in ljubezen». Po igrah je imela moška in ženska deca lep telovadne točke z godbo in ženska deca simbolične vaje. Ugajal je tudi mladinski zbor. Po otroških nastopih je zapel moški pevski zbor več narodnih pesmi, a prav tako je tamburaški zbor igral narodne pesmi. Šola je bila nabito polna. Največ priznanja za prireditev gre šolski upraviteljici gospe Amaliji Klančičevi in učiteljici gosposodični Veri Bizjakovi. Želimo si še več takih prireditev. Prijateljem in prijateljicam «Domovine» želi veselo in srečno leto. Jeto dopisnik K. L.

Pobeg roparskega napadaica v Avstrijo. Na Andrejev sejem v Gornji Ledavi se je priklatil neki delomrznež, po rodu iz Dolnjih Slavečev. Bil je v Avstriji, kamor je bil zbežal, ker so mu bila

Ila doma postala prevroča. Slučajno je prisluškoval v neki gostilni v Gornji Lendavi razgovor cestnega nadzornika, ki se je pogajal z nekim kmetom glede nakupa gramoza za bánovinsko cesto. V razgovor so se vpletale visoke številke ki so v potepinu zbudile mnenje, da ima kmet večjo denarno vsoto pri sebi. Dolgoprstnik je zato sklenil, da se polasti denarja. Ko se je kmet proti večeru vračal domov, se mu je nepridiprav nenadno pridružil in ga potem med potjo na samotnem mestu zaprosil za ogenj. V trenutku, ko je kmet segel v žep po vžigalce, ga je zgrabil za vrat, ga vrigel na tla in mu z dal silen udarec v obraz, ki je kmeta omamilo. Nato mu je preiskal vse žepke, dokler ni našel denarnice. S plenom je izginil v noč. K sreči pa v denarnici niso bili tisočaki, ampak le nekaj drobiža. Kmet je roparski napad naznanil orožnikom, ki so šli takoj na zasledovanje. Poparkega napadalca pa ni bilo mogoče več najti. Vse kaže, da je ponovno pobegnil v Avstrijo. Oblastva so izdala za njim tiralice.

Otroke navajajo na nevarne tihotapske posle. Tihotapstvo je nekaterim ljudem že v krvi in je vse strogo postopanje varnostnih oblastev bob ob steno. Tihotapijo pa vse, kar se da tihotapiti, in skoro čudno se sliši, da tudi predmete, ki se dobijo na naši strani ceneje. Še ni dolgo od tega, ko so graničarji celo ujeli gručo otrok, ki je po navodilih brezvestnih staršev prenašala različno blago preko meje. Te dni pa se je zgodil primer, ki mu je le malo manjkalo, da se ni razvil v žalostno omenjenega dne je gruča petih otrok pri Kuzmi prekoračila mejo z namenom, da v Avstriji po naročilih staršev nakupi pečelca. Dobro natozorjeni s petrolejem so se otroci spet vračali že v mraku proti naši meji. Imeli so s sobo 80 litrov petroleja. Usoda pa je hotela, da jih je baš na meji zasačil službojuči graničar. Zaradi nastale teme je upravičeno menil, da ima pred seboj gručo tihotapev. Ker se niso ustavili, je pograbil puško in začel streljati za njimi. Otroci so se strelcov tako prestrašili, da so odvrgli od sebe ves petrolej in tekli prestrašeni proti domu. Sreča jim je bila tokrat mila; odnesli so vsi zdravo kožo. Postali pa bi prav lahko vsi žrtve svojih napremišljenih staršev. Nečloveško početje teh roditeljev, ki dobro vedo, na kako nevarno pot pošiljajo svoje otroke, je vse obsodbe vredno.

Novoletni pozdravi

Bitolj. Srečno novo leto želijo: podnarednik Berlot Karlo, kaplarji: Gosak Josip (Maribor), Celofiga Jernej (Gorica) in Šket Oton (Poljčane), redovi: Majcen Feliks (Sv. Tomaž pri Ormožu), Zgeč Franjo (Breg pri Ptuj), Vuk Vinko (Sveti Miklavž pri Mariboru), Ploj Ludovik (Lastomerc pri Gornji Radgoni), Šalomon Karlo (Maribor), Kvas Filip (Maribor), Čelan Štefan (Sv. Janž na Dravskem polju), Steržaj Franc (Čušperk), Hanžec Franc (Travnje), Leskovar Simon (Slovenska Bistrica), Hitej Ernest (Ljubljana) in Virant Rudolf (Ljubljana).

Ludbreg. Srečno novo leto želi vsem čitateljem «Domovine» rodbina Vinko, Režika in Gigicauster.

Piroč. Srečno novo leto želita: orožniški podnarednik Alojz Prevolshek in orožnik Alojz Kocijaž.

Sisovac. Slovenski fantje, zaposleni v rudniku Sisovcu, želimo slovenskim ženam, možem, fantom in dekletom srečno novo leto: Viher Martin, Vidic Jože, Vidic Filip, Florjan Anton, Jan Alojz, Oblak Avgust, Grebenšek Jože, Videmšek Rudolf, Brodež Filip, Stopar Franjo, Veligošek Anton, Pinter Ivan, Stanko Stanislav, Bučej Ferdo, Kmečič Ivan in Srebot Martin.

Štip. Srečno in veselo novo leto želijo staršem, prijateljem, posebno pa ljubkim slovenskim dekletom, fantje godbeniki pri vojaški godbi v Štipu: Zoran Ažman in Franci Ovsenek (Kranj), Jožko Jamnik (Škofja Loka), Ivan Rihterič (Maribor), Stanko Filipič (Ljubljana) in naročnik «Domovine» Jakob Boldin (Metlika).

Supetar. Slovenski fantje orožniki, služeči pri primorskem orožniškem polku, želijo srečno novo leto svojcem, prijateljem in znancom: Alojz Horvat (Ormož), Friderik Kocbek (Sv. Benedikt v Slovenskih goricah), Anton Jakl (Fram), Franc Popit (Bohinj), Maksimilijan Vogler (Sv. Rupert v Slovenskih goricah) in Jožef Minih (Selca pri Sv. Rupertu v Slovenskih goricah).

Zagreb. Vsem bralkam in bralcem «Domovine» želimo srečno in veselo novo leto: Tilčka Čepetova in Franjo in Mimica Bežjak (Zgornja Kungota), Fanika Kovačeva (Hrastnik), Anton Buršič (Rakek), Fanika Topolovškova (Videm pri Krškem).

Herne (Nemčija). Tu in v okolici je več jugoslovenskih društev, katerih člani in članice po večini berejo «Domovino». Zato v imenu vseh teh želimo vsem bralcem in bralkam, zlasti svojcem, srečno novo leto: Blaž Pec, predsednik Jugoslovenskega delavskega podpornega društva Herne-Börnig.

Holthausen (Nemčija). Tukaj se je nedavno ustanovilo Jugoslovensko žensko društvo, ki bo imelo 14. januarja popoldne ob 4. v gostilni Ellinghausu svoje prvo zborovanje, na katero vabi vse tukajšnje Slovenke. Društvo želi srečno novo leto vsem Slovenkam in Slovencem. Predsednica Jožefa Urankarjeva.

Charente (Francija). Tukaj nas je nekaj jugoslovenskih delavcev zaposlenih pri kmetijskih delih, in sicer dva Srba in en Slovenec iz Prekmurja. Gospodarji so z nami prav zadovoljni in nas zato tudi precej dobro plačujejo. Bojimo se pa znižanja plač zaradi stiske. Zahvaljujemo se naši lepi «Domovini» za lepe povesti, številne vesti in poučne članke. Želim vsem bralcem in bralkam, posebno prekmurkim, srečno novo leto! Andrej Marič (Lipa).

La Combelle (Francija). Srečno novo leto želijo slovenski fantje in možje rudarji v Franciji vsem slovenskim dekletom in ženam: Dobovičnik Doručnik (Vojnik pri Celju), Orož Franc, Bornekar Jurij in Rečnik Franc (Konjice), Korošec Jurij (Stranice pri Konjicah).

Neully sur Seine (Francija). Srečno novo leto želiva vsem čitateljem in čitateljicam «Domovine», zlasti pa prekmurkim dekletom in fantom: Sidonija Vajda (Ivanovci) in Fani Novak (Košarovi).

Riom es Montagnes (Francija). Tu nas je precej Slovencev zaposlenih. Želimo srečno novo leto vsem bralcem in bralkam «Domovine», posebno pa našim prekmurkim fantom in dekletom: Sidonija Gombac (Zemavlje), Gizela Dervarič (Krupljinik), Marija Fartek (Sebeborci) in Vilma Gorza (Andrejci).

Banka Baruch

15, Rue Lafayette, PARIS

odpremlja denar v Jugoslavijo najhitreje in po najboljšem dnevnem kurzu. Vrši vse bančne posle najkulantneje. Poštni uradi v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu sprejemajo plačila na naše čekovne račune: Belgija: št. 3064-64, Bruxelles; Francija: št. 1117-94, Paris; Holandija: št. 1458-66; Ned. Dienst; Luksemburg: št. 5967, Luxembourg. — Na zahtevo pošljemo brezplačno naše čekovne nakaznice.

ŽENSKI VESTNIK

Za kuhinjo

Rezančni kipnik. Vmesi rezance, jih zvaljaj, zreži in dobro posuši. Osemnajst dek rezancev prav gosto zakuhaj v treh četrtil litra vrelega mleka. Kuhane rezance potem postavi na hladno, da se shlade. Medtem pa vmešaj: šest dek sirovega masla, dva rumenjaka in pet dek sladkorja in počakaj, da ti narase. Nato primešaj hladne rezance, tri deke zmletih orehov ali mandeljnov ali lešnikov, sneg dveh beljakov in pol zavitka vanilijevega sladkorja. Proti ognju varno skledo namaži s sirovim maslom,

stresi pripravljene rezance noter, jih razravnaj in lepo rumeno speci. Zribaj dvoje ali troje reber čokolade, stresi v lonec, mešaje prilij eno ali dve žlici mlačnega mleka, da dobiš srednje gosto kremo. Ko krema prevre, jo polij po rezančnem kipniku in daj hitro na mizo. Namesto čokolade lahko segreješ in z malo vode razredčiš malinov sok ali pa sok kakega drugega sadja in s tem poliješ kipnik.

Stare orehe, ki so se že preveč izsušili, lahko posvežiš na ta način, da jih popariš s slanim krompom in jih pustiš toliko časa v vodi, da se popolnoma shladijo. Nato jih šele odcedi in malo osuši. Jedrca dobijo po tem postopku okus svežih orehov.

Medeni kolači. V skledi dobro zmešaj, da naraste: 35 dek sladkorne sipe in tri jajca, nato primešaj še 20 dek medu in mešaj, da se med popolnoma spoji z jajci in s sladkorjem. Zdaj primešaj noževo komco cimta, klinčkov (stolčenih), dišave (Neugewürz) in naribane limonove lupinice. Na desko stresi 60 dek moke, med moko pa zmešaj pol zavitka pecivnega praška in umešana jajca. Dobro vse skupaj umesi v testo, nato testo razvaljaj za ¼ cm na debelo in izreži z obodcem okrogle pogačice. Pogačice položi na dobro pomazano pekačo. Na vsako pogačico položi na sredino polovico olupljenega mandeljna ali pol oreha, ali pa tudi po en lešnik, košček kutnovega sira ali citronata; vse se poda. Zdaj pomazi pogače z raztepenim jajcem in posuj z drobno sladkorno sipo, potem pa speci v ne prevroči pečici.

Medene palčice. Prevri pol kile medu, 6 dek sirovega masla in pol kile sladkorja. V skodelici raztopi v žlici mleka 10 gramov pepelike in 3 grame jelenje soli (dobiš jo v drogeriji ali lekarni). Ko se je med že malo shladil, prilij raztopljeno pepeliko in jelenjo sol ter dodaj še 5 gramov stolčenih klinčkov, 5 gramov cimta, 8 dek zmletih mandeljnov ali orehov ali lešnikov in naribane lupinice ene limone. Na desko stresi 1 kilo moke in zlij pripravljene med v sredino, dodaj še tri jajca in vse skupaj umesi v testo. Umeseno testo razvaljaj za pol centimetra na debelo in zreži za dva prsta široke in štiri prste dolge palčice. Položi jih na dobro pomazano pekačo in jih speci v precej topli pečici (vendar pazi, ker se radi sežgejo). Pečene in že hladne glaziraj s sladkorjevim ledom in jih posuši na zraku. — Sladkorni med pripraviš takole: Četrtil kile sladkorja v prahu stresi v lonček, na sladkor zlivaj po kapljicah vroče vode in mešaj, da dobiš prav gost led, s katerim potem prevlečeš (glaziraš) pečene in ohlajene orehove palčice.

Praktični nasveti

Plesnive madeže spraviš iz lesa in tapet s salicilno kislino, ki jo razredči s štirimi deli vode. S to tekočino namaži madež, pusti, da se posuši, in če madež še ni izginil, ponovno pomazi s kislino. Ko si madež odstraniš, narahlo lošči les ali tapeto z volneno krpo.

Sajasti madež spraviš iz svetle obleke s sredico črnega kruha.

Krvave madeže očistimo z obleke na ta način: 20 gramov soli stresemo v pol litra vode in vse skupaj segrejemo na 40 stopinj Celzija. V to tekočino namočimo madež in previdno odrgnemo, nato pa splahnemo tkanino v litru mrzle vode, v kateri smo raztopili 25 gramov dvojno oksidnega natrona. Krvav madež iz prav fine tkanine odstranimo tudi, če napravimo gosto kašo iz pšeninih otrobov. To kašo potresemo na debelo na madež in pustimo, da se posuši. Suhe otrobe potem stresemo in previdno iztepemo.

Stare limone. Ako limone dolgo časa ležijo na zraku, se jim sok izsuši. Lahko pa jih spet osvežimo, če nanje nalijemo vroče vode in posodo postavimo h kraju na štedilnik, da stoji na toplo; seveda ne sme zavreti. Čez dve uri poberemo limone iz vode, jih obrišemo in pustimo čez noč v kuhinji, da se malo osušijo. Potem bodo spet sočne, ampak jih je treba takoj porabiti.

ZANIMIVOSTI

Zakonsko življenje v današnji Rusiji

V državnem uradu za sklepanje zakonov v Moskvi. Mlad par je stopil v pisarno in izročil uradnici, čednemu dekletu, svoje listine.

«Vi ste že skoro leto dni poročeni?» je vprašala uradnica. «Imate tudi otroke?»

«Ne!» odgovorita mož in žena hkrati.

«Katero ime želite imeti v bodoče?» vpraša nadalje uradnica ženo.

«Dekliško.»

Po odgovoru je uradnica nekaj napisala na listine in jih vrnila mlademu paru.

«Ločena sta», je rekla precej glasno in jima ponudila rok.

Sklenitev zakona je v današnji Rusiji čisto navadna pogodba. Izginile so vse stare ceremonije. Še bolj preprosta pa je ločitev. Odkar Rusi uživajo to svobodo, so se družinske razmere čisto izpremenile.

Za ločitev zakona je pristojen državni urad, a uradno zabeleženje zakona sploh ni obvezno. Ko mož in žena osnujeta skupno gospodinjstvo z namenom, da se poročita, se to smatra, da sta že zakonska mož in žena ne glede na to, ali sta sklenila zakon v državnem uradu za ženitve ali ne. Zadostuje, da obvestita svoje prijatelje in najbližje sosede, pa je zakon veljaven.

Osemnajstletni mladenič in šestnajstletno dekle imata pravico, da se brez posebnega dovoljenja poročita. Naravno je, da mladi ljudje zelo radi tako delajo. Gospodarske in rodbinske razmere, ki imajo v drugih državah pri sklepanju zakonov velik pomen, v današnji Rusiji sploh ne pridejo v poštev. Leta, preživela v revoluciji, so pripravila ljudi do tega, da so zadovoljni z najmanjšim. Zadovoljni so, če imajo streho nad glavo, če imajo košček kruha in vsaj eno obleko. Če imajo to, tedaj so izpolnjeni vsi pogoji za zakon.

Mladina obiskuje pozimi razne klube, poleti pa hodi na izlete v prosto naravo. Mladenič in mladenka kaj kmalu skleneta prijateljstvo in če ima on svojo sobo, je klenjen že tudi zakon. Nekaj dni nato se deklet preseli s svojimi rečmi v sobo svojega čestilca, ne nima sama prostornejše sobe. V tem primeru se preseli on k njej.

Vzrokov za ločitev zakona sploh ni treba navesti, vendar pa zahtevajo oblastva, da se roditelji brigejo za svoje otroke. Če se mož in žena glede otrok sporazumeta, tedaj ni prav nobene ovire za ločitev zakona in je ta izvršena v nekaj minutah.

Izraz nezakonski otrok je v boljševiški Rusiji nepoznan. Če žena ali deklet prijavi rojstvo otroka, jo vprašajo samo, kdo je oče, in to ne glede na to, ali je njen mož ali ne, vendar pa je obvezan, da skrbi za otroka. V vsakem primeru pa štiti oblastvo mater in otroka.

Pri vsem tem ima veliko vlogo omejevanje porodov, ki mu sovjetska vladavina nudi veliko zaščito. Vendar se na ta način ugonablajo milijoni zdravih deklet.

Mlade žene, ki so se poročile s starejšimi moškimi, se ločijo od njih in iščejo mlajših. Pri tem jih nihče ne more ovirati. V Moskvi je mnogo žen, ki po štirikrat na leto menjajo može.

Kakor je iz tega razvidno, si Rusi ne delajo mnogo skrbi z vprašanjem zakona in ločitve. Da bi pa bil ta način čisto dober, ni posebno verjetno.

× Obsodba v obravnavi proti požigalcem nemške državne zbornice. V soboto je državno sodišče v Leipzigu izreklo sodbo o obravnavi proti petim komunistom, obdolženim, da so zažgali palačo nemškega državnega zbora v Berlinu. Holandec van der Lubbe je bil obsojen na smrt

na večalih, a bivši nemški komunistični poslanec in bolgarski komunisti Dimitrov, Popov in Tanev so bili oproščeni. Vsi so še pridržani v zaporu. Bolgari bodo izgnani iz Nemčije. Ruska vlada je oproščenega Dimitrova imenovala te dni za rednega profesorja na moskovskem vseučilišču.

× 400.000 dedno bolnih. Dne 1. januarja stopi v Nemčiji v veljavo zakon za preprečenje dedno bolnega naraščaja. Do tega časa bo osnovanih 1700 sodišč za dedne bolezni, izmed njih samo v Prusiji 1000, kakor tudi 27 višjih sodišč za dedne bolezni. Po znanstvenih podatkih je ljudi, ki bo treba v njih zamoriti plodnost, približno 400.000, in sicer v enaki meri moških in žensk. Razdeljeni so na devet bolezenskih skupin, kakor navaja zakon za dedne bolezni. Največja skupina, in sicer nad polovico teh ljudi boleha za prirojeno slaboumnostjo. Stroški za operacijo moških bodo znašali približno po 20 mark. Moški bodo po operaciji potrebovali štiri dni počitka. Pri ženskah bo izvedba operacije nekoliko bolj koščljiva in računajo, da bodo potrebovale te ženske po osem dni počitka in da bodo njihove operacije veljale po 50 mark. Vsega skupaj bo potrebnih po proračunu 14 milijonov mark.

× Smrt tibetskega papeža. Poročilo iz Lase, glavnega tibetskega mesta, je javilo te dni, da je tam v starosti 60 let (baje zastrupljen) umrl dalaj lama (izgovori: tale lama) Tustema, duhovni poglavar lamaistov. Bil je obenem posvetni in politični vladar Tibeta. Kot takšen je sklepal pogodbe z drugimi državami in skliceval tibetsko narodno skupščino. Lamaizem je verska oblika budhizma, ki ni razširjena samo v Tibetu, temveč tudi v obrobni deželah Indije, v Mongoliji, ponekod na Kitajskem in daleč po zapadni Osrednji Aziji. Zet kaže, da ima dalaj lama, papež te veje budhizma, velik vpliv, dasi živi ločen od sveta v Lasi. Smatreno ga za vtelesenega Budho in pravkar umrli dalaj lama je bil po tem naziranju v trinajstih prerajeni Budha. Naslednika mu po starem običaju izberejo in izberejo izmed treh dečkov, ki se rode na dan njegove smrti. Ministrski svet, ki mu pomaga vladeti, si izbere sam in šteje poleg predsednika še štiri ministre. Narodno skupščino sestavljajo predstavniki tibetskih samostanov in uradništva. Skupščina ima samo posvetovalen glas. Tibet obsega sicer 1.150.000 kvadratnih kilometrov, a šteje le poldrug milijon prebivalcev, med katerimi ni nič manj kakor 300.000 menihov. Glavno mesto Lasa ima 20.000 duš. Državniških zastopnikov drugih držav tu ni razen britanskega trgovinskega zastopništva. Dežela je še zelo zaostala, saj ima vsega skupaj komaj 12 poštnih uradov in eno telefonsko in brzojavno progno. Železnice ni. Trgovina je usmerjena na Kitajsko in Indijo, kamor izvažajo volno, kožuh, muškat, boraks, ovce in drugo. Še pred nedavnim je bil Tibet popolnoma zaprt za vse tujce. Zadnji dalaj lama je samo dvakrat ostavil svojo prestolnico, in sicer leta 1904., ko so jo zasedli Angleži, in leta 1910., ko je moral bežati pred Kitajci v Indijo. Ti so hoteli Tibet takrat bolj pričvrstiti nase in ga preosnovati. Ko je pa nastala v letu 1912. kitajska revolucija, je to delo prenehalo in naslednje leto je dalaj lama proglašil neodvisnost Tibeta. Bil je pod vplivom Angležev, ki so mu izvežbali tudi posebno vojsko. V zadnjih letih so izkušali sovjeti razširiti svoj vpliv tudi na Tibet.

× Smrt 110 let starega samca. O zdravju in zakonskem življenju so mnenja deljena. Neki angleški zdravnik je nedavno napisal daljšo razpravo o nervoznih ljudeh in prišel je do zaključka, da se v zakonu ljudje nikakor ne pomirijo, kakor se splošno misli, temveč postanejo še nervoznejši. Žena se baje pomiri šele po drugem otroku, mož pa po tretjem, toda samo v primeru, če imata dovolj sredstev za vzdrževanje sebe in otrok, sicer pa postareta oba tem bolj nervozna in sitna, čim več otrok imata. V Santiagu in Chileju je umrl te dni 110 let star samec, ki je neprestano zatrdel, da je dosegel tako visoko starost čil in zdrav samo zato, ker se nikoli ni zmenil za ženske. Mož se ni hotel oženiti, temveč

Zopet
znižane
cene!

Dobre, točne ure

za malo denarja pri
tvrdki Trgovski dom
— Sternecki. Niklja-
sta anker-remontoar-
ka 40 Din. prav taka
ura, lepo gravirana
58 Din, tula-posrebre-
na lepo gravirana 150
Din, zapestna 96 Din,
navadne budilke po
39, 60, 80 Din, žepna
budilka 180 Din, na-
vadna stenska ura 55
Din, stenska ura s ku-
kavico 216 Din.

Po znižanih cenah tudi velika izbira veri-
žic, obeskov, prstanov in druge zlatnine.

Trgovski dom
Sternecki
Tovarna priča in oblek
Celje št. 97

Zahtevajte novi, veliki ilustrirani cenik z
več tisoč slikami, ki je pravkar izšel ter ga
dobite brezplačno. Kar ne pravi, se zamenja
ali pa vrne denar.

je rajši gledal, kako se ženijo drugi. To utrjuje in osvežuje človeka na duhu in na telesu, je zatrdel. Ta možakar je bil nemški priseljensec Felix Pugo. V mladosti je mnogo potoval in v Santiagu se je trajno naselil šele, ko mu je bilo 50 let in ko je imel za seboj že lep kos burnega življenja. Znan je bil kot najstarejši samec na svetu in veselilo ga je, da je njegovo življenje jasno ovrglo naziranje, da žive oženjenci dalje časa kakor pa samci. Njegov primer utegne marsikoga odvrtniti od zakonskega jarma.

× S srečko je legel v grob. Francoska oblastva je izmodril tisti mož, ki jim je ponudil ponarejeno srečko državne loterije in ki mu je bilo izplačanih en milijon frankov. Čeprav so milijon pozneje rešili, se je francosko finančno oblastvo vendarle zavarovalo, da ga ne bi več tako prevarili. Sklenilo je: Vsakdo, ki bo poslej zadel kak dobiček in bo prišel ponj, bo moral svojo srečko pustiti v preiskavi. Preiskoval pa bo srečke röntgenov aparat, ki bo dokazal, ali je srečka pristna ali ne. V blagajniških prostorih loterije v Parizu že stoje aparati, katere so si izposodili iz muzeja v Louvru. Tam so namreč doslej z njimi preiskovali, ali so tankajšnje umeinine pristne, ali niso. Toda francoska oblastva s temi srečkami še kljub temu nimajo miru. V Trentemoultu je umrl 80 let stari kmet, ki je bil zelo bogat, pa menda tudi skop. Pred časom je kupil srečko. Ko je zdaj umrl, je velel, da mu jo morajo dati z njim v grob. To so tudi storili. Zgodilo pa se je, da je kmalu po pogrebu ta srečka mrtvega kmeta zadela milijon frankov. Dediči so žalovali in premišljali, kako in kaj. Nekega dne so sklenili in ukrenili. Vzeli so lopate in vsi skupaj odšli na pokopališče, da izkopljejo truplo, odpro krsto in iz nje vzamejo srečko, vredno en milijon frankov. To je izvedela policija, ki je pribitela na pokopališče in preprečila, da bi bili zalujoči dediči iz groba dvignili mrliča in srečko. Zalujoči dediči morajo zdaj potrpeti, da bodo grob izkopali ob navzočnosti sodnih oblastev. Zdaj pravijo, da bodo izdali odločbo, da nihče ne sme imati srečk s seboj v grob.

Listn'ca uredništva

Knežja lipa. Odgovorili bomo prihodnje v bo-
likor so vprašanja zadostno jasna

Pri revmatičnih bolečinah

za masažo, pri trganju v sklepih, bolečinah v križu, obrazu in po vsem telesu imajo radi Fellerjev Elsa-fluid stalno v hiši. Pravi

Fellerjev Elsa-fluid se uporablja že preko 30 let kot domače sredstvo za nego telesa in za obrambo proti mnogim obolenjem. Onim, ki so preveč občutljivi, če naglo prehlade, nagibajo k nahodu in vratobolu, migreni in slabo spe, je Fellerjev Elsa-fluid posebno koristen. Dolava se v lekarnah in trgovinah te stroke po 6, 9 in 26 Din. Po pošti pošlje najmanj en zavojček (9 poskusnih ali 6 dvoj-

nih ali dve veliki specialni steklenici) za 38 Din, šest takih zavojčkov za samo 250 Din lekarnar Evgen V. Feller, Stubiča Donj, Elsa-trg 360 (savska banovina).

Odobreno od ministrstva za socialno politiko in narodno zdravje, Sp. br. 579 z dne 24. III. 1902.

Pomnite, Fellerjev Elsa-fluid ostane Elsa-fluid.

× Razbojniški napad na sibirski vlak. Iz Harbina poročajo, da so kitajski razbojniki vnovič napadli sibirski brzi vlak. Po najnovejših poročilih so razbojniki umorili 15 potnikov, med njimi nekega Čeha, zastopnika Skodovih tvornic. Japonske čete, ki so iz Czikarja bile poslane na pomoč, so se odpeljale z oklopnim vlakom in napadle razbojnice ter jih razpršile. Preiskava je ugotovila, da so se razbojniki vlihotapili na vlak kot potniki.

× Fotografiranje skozi meglo. V Berlinu je bila pred dnevi odprta fotografska razstava, na kateri vzbujajo posebno pozornost fotografije, ki so bile posnete skozi najgostejšo meglo. Te slike so bile posnete s pomočjo posebnih plošč, ki so zelo občutljive za žarke. Ta izum ima velikanski pomen zlasti za letalce, ki bodo v bodoče lahko ljudi skozi najgostejšo meglo iz primerne višine fotografirali ozemlje.

ZA SMEH IN KRATEK ČAS

Organizator.

Velika tvornica je razpisala službo delovodje. Pogoji za sprejem je bil: dober organizator. Med številnimi ponudniki se izpostavil tudi Anton Črnogled.

Ravnatelj tvornice: «Kaj ste služili doslej?»
Črnogled: «V tvornici lepenke.»
Ravnatelj: «Kaj ste tam organizirali?»
Črnogled: «Slavko, ki je trajala pet mesecev.»

V šoli.

Učitelj: «Janezek, zakaj te včeraj ni bilo v šolo?»
Janezek: «Dobil sem bratca in sestrico.»
Učitelj: «Kako pa jima bo ime?»
Janezek: «Mislim, da Grom in Strela.»
Učitelj: «Kako to?»
Janezek: «Oče so ves dan letali po hiši in vpili: Grom in strela!»

Najdenina.

Snubec: «Gospod ravnatelj, zelo sem srečen, da sem našel v vaši gospodinski hiški svojo bodočo ženo.»
Ravnatelj: «To ni nič čudnega, ker pričakujete pol milijona najdenine...»

Beračeva želja.

Berač: «Gospod, podarite mi stare blače.»
Gospodar: «Obrnite se kar na mojo ženo.»
Berač: «Hvala, rajši bi imel moške blače...»

Človeški značaji.

A: «Človek, ki popusti, kadar ima prav, je pameten.»
B: «A človek, ki popusti tudi, kadar nima prav, je oženjen...»

Nestanovitno vreme.

«On, vreme je pa res strašno. Zdaj prilisne mraz, zdaj spet postane toplo, da človek ne ve, kaj bi odnesel v zastavljalnico...»

Pri zobnem zdravniku.

Zobni zdravnik: «Le mirno, dragi gospod, skoro nič vas ne bo bolelo.»
Bolnik: «Prihranite si nepotrebne besede, sem namreč sam zobni zdravnik...»

Najzanesljivejše sredstvo.

A: «Silno hrepenim po kotičku, kjer bi bil ločen od vsega sveta.»
B: «Zapri se v telefonsko celico.»

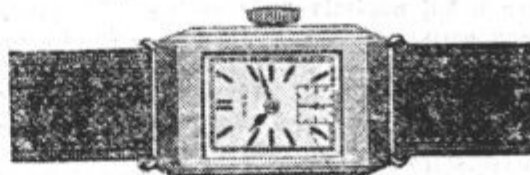
Vsem svojim zvestim odjemalcem želim srečno in veselo

Novo leto!

Upam, da mi boste tudi v Novem letu izkazovali isto zaupanje, kakor do sedaj. Upoštevati bom hude in resne čase, posebno kmetijskega ljudstva, ter ostrezal tudi v bodoče z izredno niskimi cenami. Zato se kar najbolj priporočam.

IVAN MEDIC
manufakturna trgovina
NOVO MESTO

Zepne ure
od Din 35.—
naprej.

Zapestne ure
od Din 66.—
naprej.

Zepne in zapestne ure, budilke, kukavice, stenske ure, zlatnino in srebrnino kupite dobro in po nizkih cenah pri

H. SUTTNER, Ljubljana 6
PRESERNOVA ULICA 4. poleg frančiškanske cerkve.

Cenik zastoni in franko.

Cenik zastoni in franko.

Moderna mladina.

Učitelj: «Kaj moramo storiti, Vera, da nam bo odpuščeno?»
Učenka: «Grešili, gospod učitelj.»

Razgrajenje.

Stražnik: «Gospoda, to je kaljenje nočnega miru. Ne razgrajajte, kadar greste domov.»
Poncčnjak: «Kdo pa pravi, da gremo domov!»

Za Vas imamo:

V oboje . . . 69 Din
Citaro . . . 138 Din
Mandolino 95 „ Harmonike 69 „
ambure . 69 „ Gramofone 46 „
Zahtevajte brezplačni katalog.
MEINEL & HEROLD
tovarna glasbil
pr. podr. MARIBOR št. 104

Zahvala in priporočilo.

Metod Senčar, trgovec, Ljutomer, se o priliki preselitve trgovine v Strigovo zahvaljuje vsem cenjenim odjemalcem za dosedanje naklonjenost ter priporoča, naj se nadalje ostanejo stalni odjemalci Senčarjevih trgovin.
Kot 40 let obstoječa tvrdka, ki dobiva vse blago izključno iz prvih virov, lahko vsakomur jamči vedno za najboljšo potrebo.
Srečno novo leto želijo trgovine
Senčar — Msla Nedelja, Ljutomer in Strigova.

Delo

v današnjih hulinih časih si preskrbi še najlažje vsakdo s tem, da si uredi doma nekako domačo pletilnico. Mi nudiemo delo vsakomur na ta način, da odvezujemo izdelane pletenine, dobavljamo prejo in izplačujemo mežlo za pletenje. To potrjuje mnogo zahval. Če želite tudi Vi dela tu zaslužiti, pišite zaupno po brezplačnu navodila tvrdki: Domača pletarska industrija Josip Tomažič, Maribor, Krekova ulica št. 16.

Najboljše nogavice

Prsni čaj

„Triglavska roža“

pri vseh pljučnih obolenjih, zlasti pri kašlju, bronhialnem katarju, hripi naduhi, vnetju sapnika.

Pospešuje tudi presnovo. Pospešena presnova skrajša proces zdravljenja «Triglavska roža» se dobi v vsaki lekarni samo v originalnih zavitek po 17 dinarjev. Naročila sprejema Triglavska roža, Ljubljana, poštni predal št. 3.

Odebrilo ministrstvo za socialno politiko in narodno zdravje št. 20.542.33.

MALI OGLASI

Svinjske kože

po najvišji ceni vedno kupuje trgovina F. Senčar, Mala Nedelja in Ljutomer.